

DUK.1711.7.2017

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Miejskim Centrum Kultury w Tychach oraz w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy w zakresie obsługi finansowo – księgowej i administracyjno – organizacyjnej obsługiwanej jednostki, tj. MCK w Tychach. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 5.09.2017 r. do 28.09.2017 r. przez mgr [REDAKTOWANE], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, mgr [REDAKTOWANE] oraz mgr [REDAKTOWANE], inspektorów Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień, odpowiednio nr 0052.1/194/17, 0052.1/195/17 oraz 0052.1/196/17 z dnia 1.09.2017 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność dysponowania środkami przyznanymi w ramach dotacji w okresie od stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 862),
- Uchwała Nr 0150/XLI/782/05 Rady Miasta Tychy z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia statutu Miejskiego Centrum Kultury w Tychach,
- Regulamin organizacyjny Miejskiego Centrum Kultury w Tychach.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Miejskie Centrum Kultury w Tychach jest samorządową instytucją kultury, powołaną uchwałą Rady Miasta Tychy Nr 0150/XLI/781/05 z dnia 15.12.2005 r. MCK posiada osobowość prawną i wpisane jest do Rejestru Instytucji Kultury, prowadzonego przez Organizatora – Miasto Tychy. Nadzór nad MCK sprawuje bezpośrednio Organizator. MCK powołane jest do zaspokajania potrzeb wspólnoty gminnej w zakresie tworzenia i upowszechnienia kultury. Swoją rolę MCK realizuje poprzez:

- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką,
- popularyzację profesjonalnej twórczości artystycznej,
- popularyzację folkloru i sztuki ludowej,
- rozpoznawanie, pobudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych,
- prowadzenie działalności instruktażowo-metodycznej,
- prowadzenie działalności kulturalnej w świetlicy środowiskowej w Wilkowyjach.

Zgodnie z Porozumieniem nr 4/06 zawartym w dniu 17.08.2016 r. w sprawie przystąpienia z dniem 1.09.2016 r. Miejskiego Centrum Kultury w Tychach do wspólnej obsługi wykonywanej przez samorządową jednostkę organizacyjną Centrum Usług Wspólnych, utworzoną z dniem 1.08.2016 r. uchwałą Rady Miasta nr XXII/383/16 z dnia 23.06.2016 r., jednostka obsługująca, tj. CUW w Tychach, zapewnia jednostce obsługiwanej, tj. MCK w Tychach, obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr ██████████ – Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Tychach od 5.06.2014 r. do nadal,
- mgr ██████████ – Główna Księgowa Miejskiego Centrum Kultury w Tychach od 1.05.2003 r. do 31.08.2016 r.,

- mgr ██████████ – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.08.2016 r. do nadal,
- mgr ██████████ – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.08.2016 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-N i Rb-Z za okresy wskazane w protokole oraz sprawozdania finansowe za lata 2015 r. i 2016 r.,
- Analityczne i syntetyczne zestawienia obrotów i sald za 2015, 2016 i do VIII 2017 r.
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w latach 2015 – 2016 oraz w VIII kwartale 2017 r.,
- Dokumentacja dotycząca obrotu gotówkowego,
- Kartoteki wynagrodzeń i akta osobowe wybranych pracowników,
- Dziennik za 2015 oraz 2016 rok i do VI 2017 r.
- Wrywkowo umowy i dokumenty związane z udzielonymi zamówieniami publicznymi.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Zasady rachunkowości i sprawozdawczość instytucji

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzenie nr 1a/2012 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 2.01.2012 r. w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości w Miejskim Centrum Kultury w Tychach wraz z załącznikami;
  - Wykaz kont syntetycznych (księgi główne) oraz obowiązującą analitykę – załącznik nr 1,
  - Opis funkcjonowania kont i zasady księgowania operacji gospodarczych – załącznik nr 2,
  - Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej na kontach ksiąg pomocniczych – załącznik nr 3,
  - Zasady wyceny aktywów i pasywów i ustalania i rozliczania wyniku finansowego – załącznik nr 4,
  - Częstotliwość i zasady inwentaryzacji oraz weryfikacji aktywów i pasywów – załącznik nr 5,
  - Wykaz programów komputerowych stosowanych przez jednostkę – załącznik nr 6,
  - Zasady archiwizacji i ochrony danych – załącznik nr 7,

- Zasady prowadzenia rachunku kosztów – załącznik nr 8,
- Zarządzenie nr 12/2014 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 10.06.2014 r. w sprawie zmian w treści Załącznika nr 3 do Zarządzenia nr 1a/12 z dnia 2.01.2012 r. (zasady prowadzenia rachunkowości) w Miejskim Centrum Kultury w Tychach,
- Zarządzenie nr 7/2006 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 24.04.2006 r. w sprawie Instrukcji kasowej,
- Zarządzenie nr 14a/2006 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 29.09.2006 r. w sprawie zmiany zapisu w Zarządzeniu nr 7/2006 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 24.04.2006 r.,
- Zarządzenie nr 16/2014 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 26.03.2014 r. w sprawie zmiany w treści Załącznika nr 1 (Instrukcja kasowa) do Zarządzenia nr 7/2006 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 24.04.2006 r.,
- Instrukcja kasowa stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16/17 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach,
- Zarządzenie nr 10/2006 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 24.04.2006 r. w sprawie instrukcji obiegu i kontroli dokumentów,
- Zarządzenie nr 3/2014 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 2.01.2014 r. w sprawie Instrukcji gospodarowania i kontroli drukami ścisłego zarachowania w Miejskim Centrum Kultury w Tychach,
- Regulamin udzielania zamówień publicznych stanowiący załączniki nr 1 i 2 do Zarządzenia nr 5/2014 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 10.02.2014 r.,
- Regulamin udzielania zamówień publicznych stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 15/2015 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 29.10.2015 r.,
- Regulamin udzielania zamówień publicznych Miejskiego Centrum Kultury w Tychach stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 1.02.2017 r.,

Od 1.09.2016 r., tj. po przejęciu zadań przez Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy w związku z porozumieniem nr 4/06 zawartym w dniu 17.08.2016 r. w sprawie przystąpienia Miejskiego Centrum Kultury w Tychach do wspólnej obsługi wykonywanej przez Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy:

- Zarządzenie nr 1/2017 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości.

W przedłożonej dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora MCK w Tychach nr 1a/2012 z dnia 2.01.2012 r. w załączniku nr 2 zapisano, iż szczegółowy opis operacji podlegających księgowaniu na kontach syntetycznych oraz powiązania kont określonych w załączniku nr 1 zawiera „Plan kont z komentarzem dla instytucji kultury” autorstwa ██████████, wyd. OOD, Gdańsk 2012, którego nie przedłożono kontrolującym.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w MCK wpływy z tytułu dotacji podmiotowej ujmowane były w 2016 r. w pozostałych przychodach operacyjnych na koncie 740-01 – *Dotacje gminne*, na tym koncie ujmowano również przychody w wysokości równoległej do odpisów amortyzacyjnych do środków trwałych zakupionych z dotacji inwestycyjnych. Wpływy z tytułu dotacji podmiotowej należy zaliczyć pod datą wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy jednostki do przychodów z podstawowej działalności operacyjnej, ujmując ją w księgach na odrębnym koncie analitycznym do konta 700 *Przychody z działalności podstawowej – Dotacja podmiotowa*. W 2017 r. dotacja podmiotowa jest ujmowana na koncie 740 – *Dotacje*, a dotacja celowa na koncie 845-1 – *Rozliczenie dotacji na zakupy inwestycyjne*, a równowartość odpisów amortyzacyjnych od tych środków odnoszona na pozostałe przychody operacyjne.

Ustalono, iż obroty wykazane w dzienniku za 2015 r., 2016 r. i pierwsze półrocze 2017 r. są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

W zakresie kontroli bilansów sporządzonych na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r. stwierdzono nieprawidłowość w prezentacji kwot na odpowiednich pozycjach bilansu. W pozycji B.IV.2 *Inne rozliczenia międzyokresowe* w pozycji krótkoterminowe wykazano odpowiednio kwoty 33 239,75 zł i 23 165,88 zł (saldo konta 640 – *Rozliczenia międzyokresowe kosztów*) dotyczące odpowiednio: w 2015 r. utworzonej rezerwy na nagrodę roczną dyrekcji, a w 2016 r. kwota 19 269,38 zł dotyczyła rezerwy na nagrodę roczną dla dyrekcji, a kwota 3 896,50 zł zwrotu wynagrodzenia dla członka jury w XVI konkursie Śląska Jesień Gitarowa, która jest kosztem roku 2016 r. i zdaniem kontrolujących winna być wykazana w zobowiązaniach krótkoterminowych bilansu. Zgodnie z uchwałą Nr 3/2014 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie przyjęcia znowelizowanego Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 6 „Rezerwy, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, zobowiązania warunkowe” jednostki inne niż banki i zakłady ubezpieczeń, wykazują rezerwy na zobowiązania i bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów w pasywach w poz. B.I. *Rezerwy na zobowiązania* – z wyodrębnieniem: B.I.3 – *Pozostałe rezerwy*, tj. rezerwy tworzone na podstawie art. 35 d ustawy, a także rezerwy w postaci biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów tworzone

na podstawie art. 39 ust. 2 pkt 2 ustawy (innych niż świadczenia emerytalne i podobne). Pozostałe rezerwy również wykazywane są z podziałem na długoterminowe i krótkoterminowe. Można zrezygnować z tworzenia rezerw na zobowiązania, dokonywania biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów lub ujawniania zobowiązań warunkowych o ile uproszczenia te nie wywierają istotnie ujemnego wpływu na jasne i rzetelne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki. W opinii kontrolujących należy rozważyć zasadność tworzenia takiej rezerwy mając na uwadze uregulowanie zawarte w art. 35d ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z tymi zapisami, rezerwy tworzy się m.in. na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji rachunków zysków i strat stwierdzono wykazanie w pozycji A.V RZiS za 2015 r. i 2016 r. nieprawidłowej wysokości dotacji podmiotowej. W 2015 r. wykazano kwotę 2 624 387,91 zł, w której zgodnie z kontem 740-01 – *Dotacje gminne* ujęto wysokość odpisów amortyzacyjnych do środków trwałych zakupionych z dotacji inwestycyjnych. Wysokość tych odpisów w 2015 r. stanowi kwotę 17 989,87 zł i winna być wykazana w pozycji D.II Dotacje. Ponadto saldo konta 740-01 zostało zaniżone o kwotę 79,96 zł w związku z zwrotem niewykorzystanej dotacji za 2014 r. Podobnie w 2016 r. wykazano kwotę 3 777 743,08 zł, w której zgodnie z kontem 740-01 – *Dotacje gminne* ujęto wysokość odpisów amortyzacyjnych do środków trwałych zakupionych z dotacji inwestycyjnych. Wysokość tych odpisów w 2016 r. stanowi kwotę 14 032,79 zł i winna być wykazana w pozycji D.II Dotacje. Ponadto obroty po stronie Ma konta 740-01 zostały zaniżone o kwotę 872,83 zł w związku z dokonaniem technicznym zapisem ujemnym do zwrotu niewykorzystanej dotacji za 2015 r.

Miejskie Centrum Kultury w Tychach otrzymuje corocznie z budżetu gminy dotację podmiotową z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności bieżącej jednostki. Zgodnie z zarządzeniem nr 120/23/14 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 2 czerwca 2014 r. z późn. zm. w sprawie trybu przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu Miasta Tychy dla samorządowych instytucji kultury, instytucje są zobowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych. **W księgach rachunkowych nie wyodrębniono wydatków dokonywanych z dotacji w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych, do czego zobligowało instytucję ww. zarządzenie. Mając na uwadze, iż dotacje podlegają szczególnym zasadom rozliczania m.in. podlegają rozliczeniu kasowemu tym bardziej brak odrębnej ewidencji wydatków ponoszonych**

z dotacji uniemożliwił kontrolującym ustalenie prawidłowości wydatkowania dotacji podmiotowej. Również na podstawie dokumentów źródłowych nie było możliwości ustalenia, które wydatki zrealizowano z dotacji podmiotowej.

Institucja na koniec każdego roku budżetowego w kontrolowanym okresie sporządzała sprawozdania z wykorzystania otrzymanych dotacji podmiotowych. Pomimo prowadzenia dokumentacji rachunkowej uniemożliwiającej dokonanie weryfikacji wydatków poniesionych z dotacji podmiotowej podjęto próbę porównania niektórych pozycji sprawozdania z wykorzystanych dotacji podmiotowych z kosztami wykazanych w księgach z uwzględnieniem kont rozrachunkowych, co przedstawiono poniżej:

Nazwa zadania	Dotacja podmiotowa wykorzystana w 2016 r.	
	Dane ze sprawozdania (korekty)	
Wynagrodzenia osobowe pracowników	653 869,87	Wykazano kwotę wynikającą z konta kosztów 450-01, podczas gdy w 2016 r. wypłacono nagrody dla pracowników będące kosztem 2015 r. oraz nagrodę dla dyirekcji na którą utworzono rezerwę i zaliczono w koszty 2015 r. W kosztach 2016 r. ujęto również rezerwę na nagrody dla dyirekcji, która została wypłacona w 2017 r. Ponadto brak analityki na koncie 229 oraz 225 w zakresie podatku od pracowników umożliwiającej ustalenie faktycznego wykonania.
Pochodne od wynagrodzeń osobowych pracowników	125 392,09	Brak analityki na koncie 229 w zakresie pochodnych. Wykazano obroty konta kosztów 460-01 i 460-02 w których znajdowała się rezerwa na nagrodę dyirekcji.
Wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi w zakresie bieżącego utrzymania jednostki	40 592,16	Brak analityki w tym zakresie. Zgodnie z wyjaśnieniami w sprawozdaniu wykazano wynagrodzenie pracowników świadczących usługi sprzątania, ale uwzględniono kosztowo.
Świadczenia na rzecz pracowników	16 408,97	Wykazano tylko świadczenia urlopowe, nie wykazano świadczeń z tytułu BHP oraz szkoleń, dofinansowania do doksztalcania, kosztów podróży służbowych i użytkowania samochodów prywatnych do celów służbowych, które stanowią łącznie kwotę 38 605,79 zł.
Logos Fest	69 000,00	Kwota 69 000 zł z konta 500-2-11 minus ujęta w kosztach 2016 r., a zapłacona w 2015 r. faktura nr 11/11/2015 na kwotę 7 499,31 zł, co daje kwotę 61 500,69 zł.
Śląskiej Jesieni Gitarowej	700 000,00	731 107,19 zł to kwota z konta 500 – Śląska Jesień Gitarowa minus zobowiązanie z ZAIKS 27 410,39 zł i zobowiązanie Versum Studio 4 095 zł, co oznacza, iż kwota wydatkowanej dotacji wynosi 699 601,80 zł.

W wyniku weryfikacji danych wykazanych w zestawieniu obrotów i sald w konfrontacji z danymi wykazanymi w sprawozdaniu z wykonania planu przychodów i kosztów MCK w Tychach za okres od 1.01.2016 r. – 31.12.2016 r. stwierdzono niezgodność danych.

Przykładowe rozbieżności przedstawia poniższa tabela:

Nazwa zadania	Dane ze sprawozdania	Dane z ksiąg	Różnica
Dotacja na organizację ferii i wakacji na os. Balbina	83 499,52	83 184,23	315,29
Pozostałe przychody operacyjne	13 717,02	14 032,79	315,77
Koszty ogółem	4 141 049,87	4 128 808,66	12 241,21

Weryfikacja sprawozdania kwartalnego Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2016 r., złożonego

w Urzędzie Miasta Tychy w dniu 31.01.2017 r., wykazała niezgodność w zestawieniu do rocznego sprawozdania uzupełniającego o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych Rb-UZ, złożonego w Urzędzie Miasta Tychy w dniu 10.05.2017 r., w którym wykazano wymagalne zobowiązania w kwocie 737 zł. Powyższe zobowiązanie widniało na dzień 31.12.2016 r. na koncie 201-2446, a wynikało z niezapłaconego rachunku do umowy o dzieło nr 739/16 z dnia 10.10.2016 r. w kwocie 810 zł brutto (netto 737 zł oraz podatek 73 zł zapłacony 17.11.2016 r.), za wykonanie koncertu (trąbka) w ramach inauguracji Międzynarodowego Festiwalu „XVI Śląska Jesień Gitarowa”, który ujęto w księgach rachunkowych pod datą 31.10.2016 r. w dokumencie FZ 0000000499. Zapłata powyższej kwoty nastąpiła w dniu 10.03.2017 r. (WB 0000000039) na podstawie rachunku na którym odnotowano datę wpływu do CUW 9.03.2017 r.

Sprawdzono również zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu kwartalnym o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N za IV kwartał 2016 r. W drugiej korekcie Rb-N za IV kwartał 2016 r., złożonej w Urzędzie Miasta Tychy w dniu 10.05.2017 r., wykazano należność niewymagalną w kwocie 52 zł. Należność wynika z faktury nr 108/2016 (FS 0000000494) za wynajem sali za październik 2016 r. ujętej w księgach na dzień 31.10.2016 r. w kwocie 246 zł, która częściowo została zapłacona w dniu 10.11.2016 w kwocie 153,75 zł (WB 0000000518) oraz pokryta nadpłatą w kwocie 40,25 zł z dnia 7.06.2016 r. (WB 0000000237). Wobec powyższego na dzień 31.12.2016 r. stała się należnością wymagalną. Ponadto w pozycji należności niewymagalne wykazano kwotę 150 zł jako należność od eSky.pl (w opisie „brak faktury”), wynikającą z dokonanej w dniu 27.09.2016 r. (WB 0000000437) dopłaty do biletu lotniczego. Do Miejskiego Centrum Kultury w dniu 28.09.2016 r. wpłynęła faktura nr A1/172/27/09/2016 z dnia 27.09.2016 r. od eSky.pl S.A. z tytułu opłaty za bagaż rejestrowany na kwotę 150 zł, gdzie jako nabywca nie został wskazany MCK w Tychach lecz osoba dla której zakupiono bilet. **Zauważa się, iż na dzień 31.12.2016 r. nie dokonano potwierdzenia salda z kontrahentem.** Dopiero w dniu 27.04.2017 r. skorygowano dane nabywcy wystawiając notę korygującą. Notę obarczono błędami, tj. wpisano błędny numer faktury (A1/172/27/06/2016) oraz jako nabywcę, w części dotyczącej korygowanej faktury, wskazano Miejskie Centrum Kultury, niezgodnie z pierwotną fakturą. Potwierdzona przez sprzedawcę nota wpłynęła do MCK w dniu 22.06.2017 r., a do CUW Miasta Tychy w dniu 23.06.2017 r. Dokumentem PK nr 34/17/1-3 na dzień 30.06.2017 r. nastąpiło ujęcie w księgach faktury. **Powyższe wskazuje na brak w jednostce przeprowadzonej weryfikacji należności na koniec roku.** Ponadto wykazana w Rb-N kwota 313 074,65 zł w pozycji depozytów na żądanie, zgodna jest z saldem konta 131 na 31.12.2016 r., jednakże nie została pomniejszona o kwotę 3 000 zł stanowiącą wpłacone w dniu

20.12.2016 r. (WB 0000000587) na rachunek jednostki wadium w przetargu nieograniczonym. Zwrot wadium nastąpił 20.01.2017 r. (WB 0000000012). Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, depozyty mające charakter swoistego rodzaju gwarancji (np. depozyty złożone w celu zabezpieczenia należytego wykonania umów) należy wykazywać w sprawozdaniu Rb-N jeżeli jednostka sporządzająca sprawozdanie złożyła taki depozyt w innym podmiocie, jednakże depozyty, o których mowa powyżej, wpłacone na rachunek jednostki przez podmioty zewnętrzne biorące udział w postępowaniu przetargowym (lub podobnym) nie powinny być wykazywane w sprawozdaniu Rb-N.

4.2. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych za lata 2015, 2016 oraz do sierpnia 2017 r. Stwierdzono **nieprawidłowości dotyczące sposobu dokumentowania operacji gospodarczych, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz ewidencjonowania źródłowych dowodów księgowych, tj.:**

- Niezachowanie ciągłości bilansowej poprzez niezgodność bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych roku 2017 z bilansem zamknięcia ksiąg roku 2016. Naruszono tym samym art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, gdzie zapisano, iż wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Powyższe dotyczyło ujęcia bilansu otwarcia roku 2017 na wyszczególnionych w poniższej tabeli kontach syntetycznych:

Konto	Nazwa konta	Bilans zamknięcia roku 2016		Bilans otwarcia roku 2017	
		strona WN	Strona MA	strona WN	strona MA
020	Wartości niematerialne i prawne – umorzenie 100%	1 685,10	0,00	21 079,09	0,00
021	Wartości niematerialne i prawne – umarżane okresowo	14 729,53	0,00	0,00	0,00
072	Umorzenie środków trwałych pozostałych	0,00	72 311,01	0,00	93 382,10
073	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych w 100%	0,00	1 685,10	0,00	0,00
074	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych okresowe	0,00	14 729,53	0,00	0,00
131	Rachunek bankowy środków bieżących	313 074,65	0,00	0,00	0,00
130	Rachunek bankowy środków bieżących	0,00	0,00	313 074,65	0,00

201	Kontrahenci	1 959,85	145 247,05	1 797,55	143 351,95
223	Rozrachunki z Urzędem Miasta	0,00	0,00	0,00	22 492,11
225	Rozliczenia publiczno-prawne z tyt. podatków	76 171,74	57 510,92	0,00	13 125,11
226	Rozliczenia VAT	0,00	0,00	76 171,74	44 385,92
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	0,00	0,00	150,00	1 882,80
250	Rozrachunki z tytułu dotacji	0,00	22 492,11	0,00	0,00
310	Materiały	990,39	0,00	0,00	0,00
330	Towary	3 120	0,00	4 110,39	0,00
670	Rozliczenie międzyokresowe przychodów	0,00	98 184,62	Brak konta	
845	Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	Brak konta		0,00	98 184,62
820	Rozliczenie wyniku finansowego	0,00	98 154,59	0,00	0,00
860	Wynik finansowy	0,00	0,00	0,00	98 154,59

Niezgodności na kontach wynikały ze zmiany numeru kont syntetycznych, np. bilans zamknięcia konta 131 przeniesiono na konto 130, konto 250 zostało zmienione na 223, utworzono kont 226 wyłącznie do rozliczeń z VAT zatem bilans otwarcia na tym koncie zawierał odpowiednie wartości dotyczące rozliczeń z VAT, konto 310 połączono z kontem 330, a konto 670 zmieniono na konto 845. Bilans otwarcia roku 2017 na koncie 020 *Wartości niematerialne i prawne* wyniósł 21 079,09 zł, tj. w kwocie równej bilansowi otwarcia roku 2016 r. na koncie 021. Nie uwzględniono, iż w trakcie roku 2016, tj. na 30.09.2016 r. przekazano protokołem PT nr 3 program komputerowy o wartości 6 341,56 zł. Ponadto dokonując połączenia kont funkcjonujących w 2016 r., tj. 020 oraz 021, nie uwzględniono salda końcowego widniejącego na koncie 021 w kwocie 1 685,10 zł. Podobnie postąpiono tworząc bilans otwarcia na koncie 072. Natomiast bilans otwarcia na koncie 201 nie był zgodny z bilansem zamknięcia sald kont analitycznych na koncie 201 dotyczących umów zlecenia, które przeniesiono jako bilans otwarcia konta 231 oraz o kwotę 12,30 zł. Stwierdzono iż na koncie analitycznym 201-0062 błędnie przeniesiono bilans otwarcia na stronie Ma kwotą 12,30 na minus, podczas gdy bilans zamknięcia w 2016 r. na tym koncie wykazywał kwotę 12,30 zł po stronie Wn. Niezgodność bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia stwierdzono również na koncie 820 i 860. Konto 820 nieprawidłowo wykazywało na koniec 2016 r. saldo w kwocie 98 154,59 zł, co wynikało z dokonania na dzień 31.12.2016 r. przeksięgowania wyniku finansowego 2016 r. zapisem 860 / 820. Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 820 – konto to po rozliczeniu wyniku finansowego na koniec roku nie wykazuje salda. Natomiast konto 860 na koniec roku obrotowego może wykazywać saldo Wn – oznaczające stratę netto lub saldo Ma – oznaczające zysk brutto. Dopiero pod datą zatwierdzenia sprawozdania w nowym roku

przeksięgowuje się stratę bądź zysk bilansowy w korespondencji z kontem 820.

W trakcie kontroli Główna księgową Centrum Usług Wspólnych udzieliła informacji, iż bilans otwarcia 2017 r. został poprawiony.

- Ujęcie w księgach rachunkowych na dzień 30.04.2016 r. faktury w której nabywcą był Double Room [REDACTED], a nie Miejskie Centrum Kultury w Tychach. Powyższe dotyczyło faktury nr FV/28/03/2016 z dnia 4.03.2016 r. (FZ0000000164) od AJP Company Sp. z o.o., na kwotę 502,64 zł, za zakup materiałów do produkcji scenografii do spektaklu „Dziób w dziób” (wpływ do jednostki 19.04.2016 r.) z terminem płatności 14.03.2016 r. Zapłaty za fakturę dokonano w dniu 21.04.2016 r. (WB0000000163). Z kartotek konta kontrahentów AJP Company (201-1732) jak i [REDACTED] (201-2171) nie wynika, aby kwota za powyższą fakturę została zwrócona. Jak wynika z umowy nr 232/2016 zawartej w dniu 12.04.2016 r. z Panią [REDACTED], której przedmiotem było zaprojektowanie i stworzenie dla zamawiającego autorskiej scenografii i kostiumów które wykorzystane zostaną w spektaklu zamawiającego pt.: Dziób w dziób, zamawiający, tj. MCK w Tychach, zapewnia pokrycie kosztów realizacji przedmiotu umowy do kwoty nie wyższej niż 1 800 zł, a płatności będą odbywały się na podstawie przedstawionych przez wykonawcę faktur VAT / rachunków (§ 4).

- Ujmowanie dokumentów źródłowych, zawierających różne daty wystawienia oraz operacji gospodarczej, w jednym dokumencie księgowym FZ – Faktury zakupu, pod tą samą datą dowodu księgowego, niezgodną z poszczególnymi dokumentami, tj. przykładowo: dokumentem FZ 0000000165 z datą zapisu 30.04.2016 r. wprowadzono do ksiąg z datą dowodu księgowego 21.04.2016 r. poniższe dokumenty:

- faktura nr 11/04/2016 z dnia 21.04.2016 r. (data wpływu do jednostki 22.04.2016 r.) z datą dokonania dostawy 21.04.2016 r.,
- faktura nr 111/2016 z dnia 19.04.2016 r. (data wpływu do jednostki 21.04.2016 r.),
- faktura nr MZBM/C/F/779/4/2016 z dnia 18.04.2016 r., z datą sprzedaży: kwiecień 2016 (data wpływu do jednostki 21.04.2016 r.),
- dokument nr 2016/1/0/26049 z dnia 4.01.2016 r., z datą sprzedaży 31.03.2016 r. (brak daty wpływu do jednostki).

Podobnie dokumentem FZ 0000000186 z datą zapisu 31.05.2016 r. wprowadzono do ksiąg rachunkowych wskazując datę dowodu księgowego 6.05.2016 r., niezgodną z następującymi dokumentami źródłowymi:

- rachunkiem dla MCK w Tychach do umowy nr 175/16 z dnia 4.04.2016 r., z dnia 22.04.2016 r., z datą wpływu do jednostki 6.05.2016 r.,
- faktury nr FV/04/16 z dnia 5.05.2016 r. z tożsamą datą dostawy i datą wpływu

6.05.2016 r.,

- faktury nr 1/2016 z datą wystawienia oraz sprzedaży 30.04.2016 r., z datą wpływu do jednostki 6.05.2016 r.,
- faktury 1785/2016 z dnia 6.05.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży (brak daty wpływu do jednostki),
- faktury nr FA/MAG/006720/2016 z dnia 2.05.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży i datą wpływu do jednostki 6.05.2016 r.,
- faktura 152/2016 z datą wpływu oraz sprzedaży 5.05.2016 r. z datą wpływu do jednostki 6.05.2016 r.

Powyższe przykłady oraz weryfikacja dziennika za 2016 r. wykazała, iż w MCK zapis księgowy zawiera datę zapisu (stanowiącą ostatni dzień danego miesiąca) oraz datę dowodu księgowego (niezgodną z dokumentem źródłowym) nie zawiera natomiast daty operacji gospodarczej. Powyższe jest niezgodne z art. 23 uor stanowiącym, iż zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:

- **datę dokonania operacji gospodarczej;**
- określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego **datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji;**
- zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów;
- kwotę i **datę zapisu;**
- oznaczenie kont, których dotyczy.

Zgodnie z uor zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej (art. 15 pkt 2), a Dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym (art. 14 pkt 1), istotna zatem jest kolejność zaistnienia zdarzeń ekonomicznych. Przykładem braku zachowania chronologii dziennika w 2015 r. jest zaksięgowanie z datą zapisu 31.01.2015 r. wyciągów bankowych ujętych w dzienniku pod numerem WB 0000000014 z datą dowodu księgowego 15.01.2016 r., a następnie pod numerem WB 0000000016 z datą dowodu księgowego 14.01.2016 r., zgodnie z dokumentami źródłowymi jakim są wydruki „zestawienia operacji” z systemu bankowego.

- Data wpływu do MCK odnotowana na fakturach zewnętrznych jak i data kontroli merytorycznej jest datą późniejszą niż data ujęcia dokumentu w księgach np.:
  - faktura nr 673/01/2016/P z dnia 26.01.2016 r. na kwotę 39,98 zł z datą wpływu 1.02.2016 r. sprawdzona pod względem merytorycznym 1.02.2016 r., a pod względem formalno rachunkowym w dniu 29.01.2016 r. została ujęta w księgach pod datą zapisu

31.01.2016 r. i datą dowodu księgowego 29.01.2016 r.,

– faktura nr S/06/0580636/5416R z dnia 28.01.2016 r. na kwotę 259,46 zł z datą wpływu 1.02.2016 r. sprawdzona pod względem merytorycznym 1.02.2016 r. a pod względem formalno rachunkowym i ujęta w księgach z datą dowodu księgowego 29.01.2016 r. i pod data zapisu 31.01.2016 r.,

Powyższe oznacza nieprzestrzeganie art. 22 uor, zgodnie z którym dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej którą dokumentują, kompletne, tzn. że muszą zawierać co najmniej dane określone w art. 21 oraz wolne od błędów rachunkowych. Podstawowym celem przeprowadzanej kontroli jest niedopuszczenie do zaksięgowania dokumentu zawierającego błędy i nieprawidłowości. Oznacza to, iż każdy dowód przed akceptacją, dekretacją i ujęciem w księgach rachunkowych musi zostać poddany kontroli pod względem merytorycznym, polegającym na ustaleniu czy wszystkie dane jakościowe, ilościowe i wartościowe są zgodne z rzeczywistością i zawartą umową oraz pod względem formalno-rachunkowym. Dokument, który pozytywnie przeszedł taką kontrolę, nabiera charakteru dowodu księgowego i dopiero wówczas może być ujęty w księgach rachunkowych, w przeciwnym razie występuje brak pewności, że na dowodzie zawarte są dane kompletne, prawdziwe i poprawne.

- Na niektórych fakturach odnotowywana jest kontrola formalno rachunkowa bądź merytoryczna w dniu wcześniejszym niż dzień wpływu dokumentu do jednostki np.: na fakturze nr 1/I/2017 z dnia 5.01.2017 r. na kwotę 300 zł, która wpłynęła do MCK 10.01.2017 r., a do CUW w dniu 12.01.2017 r. fakt dokonania kontroli pod względem merytorycznym odnotowano z datą 9.01.2017 r., na fakturze nr 1/17 z dnia 7.01.2017 r. na kwotę 320 zł, która wpłynęła do MCK 12.01.2017 r., a do CUW 18.01.2017 r. fakt dokonania kontroli pod względem merytorycznym odnotowano z datą 11.01.2017 r., na fakturze nr 7/1/2017 z dnia 11.01.2017 r. na kwotę 900,56 zł która wpłynęła do MCK 13.01.2017 r., a do CUW w dniu 18.01.2017 r. odnotowano pod datą 11.01.2017 r. fakt dokonania kontroli pod względem formalno rachunkowym.

- Niezgodna z dziennikiem numeracja dowodów księgowych będących podstawą dokonanych zapisów w księgach 2016 r., co uchybia art. 14 ust. 2 uor, zgodnie z którym sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi. Rachunek z dnia 16.04.2016 r. dla MCK w Tychach nr 203/2016 do umowy z dnia 5.04.2016 r., z data wpływu do jednostki 25.04.2016 r., na kwotę 3 000 zł, ujęto w księgach dokumentem FZ 0000000164 z datą zapisu 30.04.2016 r., z datą dowodu księgowego 19.04.2016 r. Na dowodzie źródłowym naniesiono numer 168/2016, niezgodny z dziennikiem.

Weryfikacja dzienników w 2016 r. oraz 2017 r., wykazała również brak ciągłości numeracji

dowodów źródłowych. Przykładowo w 2016 r. brak numerów 000000033, 0000000157, 0000000220, 0000000536, 0000000559, 0000000576, 0000000607. W dokumentacji źródłowej brak dokumentów anulowanych.

- Dokumenty PK *Polecenia księgowania* wystawiane w jednostce nie spełniają w pełni wymogów art. 21 uor, wskazującego, iż dowód księgowy powinien zawierać co najmniej nazwę i symbol dokumentu, jego **niewpowtarzalny numer i datę wystawienia oraz datę pod jaką wskazane w nim operacje należy ująć w księgach rachunkowych**, opis celu, w jakim został wystawiony, wskazanie kont, na jakich należy dokonać księgowania i księgowanych kwot. W jednostce przykładowo dokument PK, wprowadzony do ksiąg rachunkowych w pozycji 16 dokumentu FZ 0000000137 z datą zapisu oraz datą dowodu księgowego 31.03.2016 r. dotyczący storna podwójnego zaksięgowania odsetek za zwłokę w zapłacie za telefony komórkowe, nie został oznaczony kolejnym numerem, nie posiada daty wystawienia, daty pod którą należy go zaksięgować oraz podpisów osoby sporządzającej oraz zatwierdzającej. Brak podpisu osoby zatwierdzającej (główniej księgowej) stwierdzono również na dokumencie PK nr 601/16 z dnia 20.12.2016 r.

Weryfikacja dokumentów wewnętrznych PK *Polecenie księgowania* wystawionych w 2017 r. wykazała, iż dokumenty te stanowią wydruk z programu komputerowego, zostały oznaczone kolejnym numerem natomiast nie zostały opatrzone podpisem zatwierdzającego, tj. Głównej księgowej CUW Tychy. Ponadto dokument PK nr 0000000008 z dnia 28.02.2017 r. nie został opatrzony podpisem osoby sporządzającej.

- Niezgodne z zapisami polityki rachunkowości obowiązującej od 1.01.2017 r. dokonywanie wypłat z tytułu wynagrodzeń zapisem strona Wn 241 *Rozliczenie list płac* oraz strona Ma 130 *Rachunek bieżący*. Zgodnie z zawartym w polityce rachunkowości opisem konta 231, służy ono do ewidencji rozrachunków z pracownikiem jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń, a w szczególności wykonywaną w ramach umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło, umowy agencyjnej. Na stronie Wn konta 231 ujmuje się wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń w korespondencji z kontem 130 lub kontem 101. Ewidencja szczegółowa do konta 231 uwzględnia naliczone i wypłacone wynagrodzenia oraz dokonane potrącenia z listy płac.
- Ujmowanie w kosztach ksiąg rachunkowych faktur pro-forma. Przykładowo w 2016 r. faktura pro-forma nr PRO/307459/2016 z dnia 4.04.2016 r., dotycząca opłaty za hosting dla stron MCK (m.in. gitar.tychy.pl, kultura.tychy.pl, mck.tychy.pl) w kwocie 245,88 zł, ujęto w księgach rachunkowych w dokumencie FZ 0000000144 z datą zapisu 30.04.2016 r., datą dowodu księgowego 4.04.2016 r. zapisem Wn 430 / Ma 201 z odpowiednim podziałem kosztów na kontach zespołu „5” zapisem strona Wn konta 500 oraz strona Ma

konta 490. Fakturę pro-forma nr 483/UJKR/2016 z dnia 20.12.2016 r. z tytułu opłaty za czesne za m-c 12/2016 w kwocie 565,50 zł (FZ 0000000600) w księgach ujęto zapisem Wn 460 / Ma 201 oraz Wn 500 / Ma 490.

Faktura pro-forma pomimo, iż jest dokumentem w formie papierowej bądź elektronicznej, zgodnie z definicją faktury zawartą w art. 2 pkt 31 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz posiada wszelkie wymagane art. 106e ust. 1 ustawy o VAT elementy, w rzeczywistości nie jest fakturą i nie dokumentuje żadnego zdarzenia gospodarczego, określa jedynie informacje szczegółowe transakcji oraz ewentualną kwotę przyszłej zapłaty. Wszelkie wątpliwości odnośnie do niejasności związanych z fakturami pro forma rozwiła Ministerstwo Finansów, które na stronie internetowej MF oznajmiło: *Dokument nazywany fakturą pro forma nie jest dowodem księgowym. Jest to dokument wystawiany w obrocie gospodarczym i jego celem może być np. potwierdzenie złożenia oferty czy przyjęcia zamówienia do realizacji. Wyraźne oznaczenie tego dokumentu wyrazami „pro forma” powoduje, że nie można przypisać mu waloru faktury w rozumieniu przepisów o VAT, gdyż podmiot wystawiający taki dokument jednoznacznie wskazuje, że nie jest to faktura. Wystawienie tego dokumentu nie powoduje zatem skutków w zakresie podatku VAT, tj. obowiązku zapłaty wykazanego w tym dokumencie podatku oraz nie stanowi dla kontrahenta podstawy do odliczenia wykazanego w tym dokumencie podatku VAT (...). Wystawienie takiego dokumentu nie zwalnia również podatnika z obowiązku wystawienia faktury dokumentującej dokonanie dostawy lub wykonanie usługi albo otrzymanie całości lub części należności przed dostawą lub wykonaniem usługi. Zatem faktura pro forma nie spełnia definicji dowodu księgowego, wobec czego nie jest podstawą zapisu w księgach rachunkowych jednostki.*

W 2017 r. fakturę pro-forma nr 6/UJKR/2017 (FZ 00000008 w 2017 r.) w kwocie 562,50 zł z tytułu opłat za czesne I/2017 na której brak podpisu osoby dokonującej kontroli względem formalno – rachunkowym, również ujęto w księgach rachunkowych zapisem Wn 405 / Ma 201 oraz Wn 500 / Ma 490, pomimo umieszczonego na dokumencie dekretu 640/201. Ponadto pod ten dokument podpięto fakturę nr 50537 z dnia 19.01.2017 r. na kwotę 565,50 zł opisanej jako faktura do ww. faktury pro-forma, której tym samym nie ujęto w księgach rachunkowych.

- Zapłata przedawnionych składek społecznych oraz brak dochodzenia należnych składek na ubezpieczenie społeczne od zleceniobiorcy. W dniu 23.02.2017 r. oraz w dniu 10.03.2017 r. do CUW Tychy wpłynęły pisma z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7.03.2017 oraz z dnia 20.02.2017 r. w sprawie wyjaśnienia okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym dwóch osób z tytułu wykonywania umowy zlecenia w MCK Tychy w okresie od 19.06.2001 r. do 30.06.2001 r. oraz w dniu 06.06.2015 r. W związku

z powyższym dokonano w dokumencie PK nr 0000000013 z dnia 30.04.2017 r. pod datą dowodu księgowego 26.04.2017 r. korekty składek społecznych za 2001 r. w kwocie 162,60 zł oraz korekty składek społecznych za 2015 r. w kwocie 141,80 zł. Powyższe kwoty zostały przez jednostkę opłacone w dniu 12.05.2017 r. Tym samym dokonano zapłaty składek społecznych za okres wykonywania umowy zlecenia od 19.06.2001 r. do 30.06.2001 r., które zgodnie z zapisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uległy przedawnieniu. Składki należne za 2015 r. częściowo obciążają pracownika, zatem winny być od niego dochodzone.

- Dokonywanie w 2016 r. na koncie 131 zapisów niezgodnych z księgowością banku w momencie księgowania kompensaty, zgodnie z zawartymi umowami. Przykładowo w latach 2016 oraz 2017:

- w dokumencie FS 0000000481 z datą zapisu 31.10.2016 r. w pozycji nr 3 ujęto fakturę sprzedaży nr 98/16 – promocja w ramach patronatu medialnego „Śl. J. Gitarowa”, zapisem strona Wn 131 w kwocie 1 815,48 zł i strona Ma konta 700-4 w kwocie 1 476 zł oraz 225-02 w kwocie 339,48 zł, a w pozycji nr 4 dokonano kompensaty zapisem 202-0273 / 131 w kwocie 1 815,48 zł. Faktura zakupu nr FS/2016/10/020 w kwocie 1 815,48 zł została ujęta w księgach w dokumencie FZ 000000489 z datą zapisu 31.10.2016 r. oraz datą dowodu księgowego 24.10.2016 r. zapisem 430-15 / 202-0273 w kwocie 1 815,48 zł,

- w dokumencie FS 0000000276 z datą zapisu 30.06.2016 r., z datą dowodu księgowego 26.06.2016 r. w pozycji nr 1 ujęto fakturę sprzedaży nr 41/16 – reklama podczas Święta Miasta, zapisem strona Wn 131 w kwocie 1 230 zł i strona Ma konta 700-4 w kwocie 1 000 zł oraz 225-02 w kwocie 230 zł, a w pozycji nr 2 dokonano kompensaty zapisem 202-1824 / 131 w kwocie 1 230 zł. Faktura zakupu nr 0002-06-2016-FVRM w kwocie 1 230 zł została ujęta w księgach w dokumencie FZ 0000000279 z datą zapisu 30.06.2016 r. oraz datą dowodu księgowego 30.06.2016 r. zapisem 430-15 / 202-1824 w kwocie 1 230 zł,

- w dokumencie FS 0000000008 z datą zapisu 31.03.2017 r., z datą dowodu księgowego 27.03.2017 r. ujęto fakturę sprzedaży nr 9/03/17 – promocja w ramach patronatu medialnego podczas MoTyF – kompensata zapisem: pozycja 1 – strona Wn 130 w kwocie 1 353 zł oraz strona Ma konta 700-9 w kwocie 1 100 zł i Ma konta 226-02 w kwocie 253 zł, pozycja 2 – strona Wn konta 202-0273 oraz strona Ma konta 130 w kwocie 1 353 zł. Fakturę zakupu nr FS/2017/03/025 z dnia 21.03.2017, otrzymaną w dniu 23.03.2017 r. (wpływ do CUW 27.03.2017 r.) w kwocie 1 353 zł (kompensata) oraz 1 881,90 zł (do zapłaty) ujęto w księgach rachunkowych dokumentem FZ 0000000056 z datą zapisu 31.03.2017 r., datą dowodu księgowego 21.03.2017 r. W zakresie kompensaty wprowadzono zapis: strona Wn 402-12 oraz Wn 226-01 i strona Ma 202-0273

w kwocie 1 353 zł., 402-12 / 226-01 w kwocie 1 130,36 zł oraz 500-1-9 / 490 w kwocie 1 130,36 zł.

Powyższe przykłady przedstawiają bezgotówkową wymianę usługi za usługę, której wartość została wcześniej uzgodniona w zawartych umowach, gdzie każda ze stron jest zarówno sprzedawcą i jak i nabywcą. Zatem ewidencja księgową powinna przebiegać z pominięciem konta 131, na którym zapisów, dokonuje się na podstawie dokumentów bankowych. W związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

- Na niektórych umowach zawartych przez MCK w Tychach brak podpisu dyrektora MCK w Tychach. Przykładowo na umowie o dzieło nr 145/2016 zawartej w dniu 25.02.2016 r., na umowie najmu nr 835/16 z dnia 28.11.2016 r. oraz na umowie: Contract 676/16 z dnia 10.10.2016 r. Stwierdzono również brak podpisu wykonawcy na umowie nr 198/2016 z dnia 7.04.2016 r., gdzie widnieje jedynie pieczęć.
- W jednostce zdarzały się sytuacje dokonania **podwójnej zapłaty za zakupy oraz usługi**. Powyższe dotyczyło nw. faktur:

Nr faktury	Tytuł płatności	Kwota (zł)	Data zapłaty	Data ponownej zapłaty	Data zwrotu / kompensaty
15/FVD/396	użyczenie licencji na pokazy filmowe	969,24	3.07.2015	15.07.2015	31.08.2015 1.10.2015
FA 1492/05/2016	usługa hotelowa	3 683	23.05.2016	30.05.2016	28.07.2016
ZAB-FVSJ/0009901/16	serwis WC	784,08	12.09.2016	19.09.2016	12.10.2016
FP2016/00014037	prenumerata roczna Monitor Księgowego	523,50	17.02.2016	3.03.2016	21.03.2016
1/08/2016	warsztaty taneczne - Balbina	307,50	19.07.2016	28.07.2016	1.08.2016
266/2016	catering	568	7.09.2016	8.09.2016	9.09.2016
16/FVD/222	zapłata licencji	969,24	31.08.2016	7.09.2016	10.03.2017
476/16	halogen	78,11	29.12.2016	30.12.2016	3.01.2017
1684/11/2016/P	odprowadzenie ścieków	347,79	15.12.2016	20.01.2016	3.03.2017 (46,64 zł kompensata) 24.03.2017 (274,68 zł zwrot) 31.03.2016 (53,47 zł kompensata)

Ponadto na dokumencie rozliczenia zaliczki, pobranej w kwocie 1 000 zł znajdującym się pod raportem kasowym nr 26/2016, opisano w zestawieniu wydatków (dokumentów) 4 faktury, tj.: fakturę nr 139/10/2016 z dnia 14.10.2016 r. w kwocie 295,20 zł (wpływ do MCK w dniu 20.10.2016 r.), fakturę nr A/970/10/2016 z dnia 14.10.2016 r. w kwocie 413,28 zł (wpływ do MCK w dniu 20.10.2016 r.), fakturę nr 417/10/2016 z dnia 14.10.2016 r. w kwocie 255,10 zł (wpływ do MCK w dniu 19.10.2016 r.), które to dokumenty znajdują się pod rozliczeniem zaliczki oraz fakturę nr 7657/10/2016 z dnia 13.10.2016 r. na kwotę 92,25 zł (wpływ do MCK w dniu 14.10.2016 r., do CUW w dniu 19.10.2016 r.) której

brakowało w dokumentacji dołączonej do rozliczenia zaliczki. Łączna kwota faktur wynosiła 1 055,83 zł. W dniu 10.10.2016 r. (data wynikająca z dziennika za 2016 r. z poz. 8268) wypłacono zaliczkobiorcy kwotę 55,83 zł. Jak wynika z wyjaśnień otrzymanych podczas kontroli faktura nr 7657/10/2016 na kwotę 92,25 zł, opisana była jako: „do zapłaty przelewem”, a zaliczkobiorca nie posiadał innego dokumentu stwierdzającego zapłatę, została ona ponownie opłacona w dniu 19.10.2016 r. (WB 0000000470). Zwrot przez firmę F.P.H. „LUX-POL” kwoty 92,25 zł nastąpił w dniu 13.03.2017 r. (WB 0000000040). Zwrot zaksięgowano zapisem Wn 130 / Ma 234-5 (pracownik). Zauważa się, iż zwrotu dokonał kontrahent zatem ujęcie w księgach nastąpiło na nieprawidłowym koncie rozrachunkowym z pracownikiem, zamiast na koncie 201 – kontrahent. Powyższe wiąże się z brakiem odpowiedniej kontroli merytorycznej oraz formalno – rachunkowej dokumentów przedstawionych w rozliczeniu zaliczki.

- Dokonywanie płatności przelewem na rachunek zamknięty, lub nieprawidłowy rachunek bankowy odbiorcy, ponosząc dodatkowe koszty obsługi bankowej oraz różnic kursowych, przykładowo:

- w dniu 24.09.2015 r. dokonano zapłaty przelewem kwoty 250 euro, tj. 1 081,95 zł oraz kosztów bankowych w kwocie 105 zł, tytułem faktury nr DTM05-3 z dnia 30.08.2015 r., zgodnie z zawartą w dniu 19.08.2015 r. umową nr 441/2015 na wykonanie godzinnego pokazu VJ (stworzenie wizualizacji na żywo podczas koncertu Medulla oraz Aukso Orkiestra Kameralna Miasta Tychy w ramach V Festiwalu Mappingu 3d). Przelewu wskazanej kwoty dokonano na numer rachunku podany w umowie, jednakże w dniu 9.10.2015 r. wypłacono ponownie kwotę 1 081,95 zł w formie gotówki. Ponowną wypłatę uzasadniono pomyłką w numerze konta. Zwrot pierwotnie przelanej kwoty wpłynął na rachunek bankowy w dniu 6.10.2015 r. w kwocie 1 034,85, oraz bank obciążył jednostkę kosztami w kwocie 50 zł. Łącznie koszty bankowe poniesione w związku z mylnie dokonaną transakcją wyniosły 155 zł, a różnice kursowe wyniosły 47,10 zł,

- w dniu 9.12.2015 r. dokonano zapłaty na błędny numer rachunku bankowego kwoty 859,46 zł z tytułu zakupu czekolady (faktura nr 5698/2015 z dnia 1.12.2015 r.), zwrot wskazanej kwoty nastąpił 9.12.2015 r., a ponowna zapłata nastąpiła 10.12.2015 r.,

- w dniu 2.01.2015 r. w formie gotówkowej wypłacono wynagrodzenie w kwocie 295,50 zł zgodnie z rachunkiem nr 743/14 oraz kwotę 295,50 zł zgodnie z przedstawionym rachunkiem nr 737/14. W dniu 14.01.2015 r. ponownie dokonano wypłaty powyższych kwot, a w dniu 15.01.2015 r. otrzymano zwroty pomyłkowych wypłat wynagrodzenia,

- w dniu 21.04.2016 r. dokonano zapłaty kwoty 490 zł na rachunek bankowy niezgodny z przedłożonym rachunkiem nr 18/2016 z dnia 8.04.2016 r. za nagranie ścieżki dźwiękowej do piosenki [REDAKTOWANE] „Upij mnie”. Zwrot kwoty w związku z zamkniętym

rachunkiem bankowym wpłynął do jednostki w dniu 22.04.2016 r., ponowna zapłata za nastąpiła w dniu 29.04.2016 r.

- W jednostce zdarzyły się przypadki dokonania płatności po terminie wymagalności, niezgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nakazującym dokonywać wydatki w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W 2016 r. powyższe dotyczyło nw. faktur:

Nr faktury	Tytuł płatności	Kwota (zł)	Data wystawienia	Data wpływu do MCK / CUW	Termin płatności	Data zapłaty
3172/2015	wykonanie wydruku	510	31.08.2015	1.09.2015	7.09.2015	8.09.2015
278/2015	zakup ciasta	95,83	29.08.2015	31.08.2015	5.09.2015	8.09.2015
1507240074436	usługi telekomunikacyjne	349,57	27.07.2015	18.08.2015	10.08.2015	18.08.2015
2853/2015	wykonanie wydruku	70	31.07.2015	31.07.2015	7.08.2015	13.08.2015
00124/2015	zakup drukarki	627,30	31.07.2015	3.08.2015	10.08.2015	13.08.2015
MZBM/C/F/1758/8/2015	za gospod. odpadami	141,50	3.08.2015	5.08.2015	12.08.2015	13.08.2015
FA/MAG/006720/2016	zakup materiałów na warsztaty	124,03	2.05.2016	6.05.2016	9.05.2016	10.05.2016
168/01/2016	Usługa hotelowa i konsumpcja	479,00	24.01.2016	10.02.2016	31.01.2016	12.02.2016
218/KFV/1602/S	Prenumerata Dziennik Zachodni	17,94	1.02.2016	5.02.2016	8.02.2016	10.02.2016
235/2016	Usługa dystrybucji filmu	492,00	16.02.2016	17.02.2016	7 dni	1.03.2016
676/2016	Wykonanie wydruku	57,00	18.02.2016	22.02.2016	25.02.2016	1.03.2016
71/02/2016	Oплата licencyjna „Dziób w dziób”	246,00	18.02.2016	3.03.2016	4.03.2016	10.03.2016
21/02/2016	Organizacja pokazu filmów	400,00	15.02.2016	7.03.2016 29.02.2016 spr. rach	22.02.2016	10.03.2016
2016/1/02/26049	wywóz odpadów komunalnych z Klubu Wilkowyje	519	4.01.2016	-	20.03.2016	21.04.2016
1/2016	balony foliowe i napełnieni helem na Festyn na Balbinie	1 600	30.04.2016	6.05.2016	7.05.2016	10.05.2016
02540/03/2016	zakup materiałów na warsztaty	71,78	4.03.2016	16.03.2016	18.03.2016	21.03.2016
56/2/2016	usługę prawniczą za luty	1 476	29.02.2016	16.03.2016	14.03.2016	21.03.2016
FM/M/203/2016/03/0404	z tytułu wynagrodzeń autorskich za luty 2016 r.	2 521,5	25.03.2016	1.04.2016	8.04.2016	11.04.2016
48/03/2016	organizacja pokazu filmów krótkometrażowych Krajowa Siódemka	400	11.03.2016	25.03.2016	18.03.2016	31.03.2016
92/3/2016	usługę prawniczą za marzec	1 599	31.03.2016	12.04.2016	14.04.2016	18.04.2016
FA/0440/07881/16/KA	reklama prasowa	1 230	19.10.2016	25.10.2016 9.01.2017	2.11.2016	22.12.2016
FA/0440/07882/16/KA	reklama internetowa	615	19.10.2016	25.10.2016 9.01.2017	2.11.2016	22.12.2016
FS/2016/10/021	emisja spotów	2 644,50	24.10.2016	27.10.2016 28.12.2016	7.11.2016	22.12.2016
FA/57/2016	art. spożywcze – spotkanie wigilijne	998,76	19.12.2016	20.12.2016 28.12.2016	26.12.2016	27.12.2016
1133/2016	licencja za pokaz filmu	430,50	19.12.2016	20.12.2016 brak	7 dnia	29.12.2016
033311/GF17	woda Eco-Dom	90,41	31.01.2017	13.02.2017 17.02.2017	14.02.2017	17.02.2017
RO 30001958	pokaz filmu „Sing” Multikino b. partycypacyjny	300,00	1.02.2017	13.02.2017 17.02.2017	15.02.2017	17.02.2017

RO 30001959	pokaz filmu „Sing”Multikino b. bieżąc	300,00	1.02.2017	13.02.2017 17.02.2017.	15.02.2017	17.02.2017
FV/1824/17	dzierżawa pojemnika	12,30	3.02.2017	13.02.2017 21.02.2017	17.02.2017	21.02.2017

Ponadto polisa ubezpieczeniowa Inter Risk seria NWG-A/Pnr044509 (potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków plus – ubezpieczenie grupowe) na okres 16.10.2016 – 22.10.2016 z dnia 14.10.2014 z terminem płatności 18.10.2016 na kwotę 548 z (brak dat wpływu na fakturze) została opłacona dopiero w dniu 1.12.2016 r. na wezwanie do zapłaty z dnia 23.11.2016 (wpływ do MCK – 28.11.2016, a do CUW – 2.12.2016) – na odwrocie brak potwierdzenia sprawdzenia formalno-rachunkowego.

Powyższe wskazuje na brak prawidłowej weryfikacji zobowiązań i należności przed dokonaniem płatności.

Ponadto weryfikacja dziennika w 2016 r. wykazała, iż dokumentem RK 0000000249 z datą zapisu 30.06.2016 r. i datą dowodu księgowego 14.06.2016 r. ujęto w księgach zwrot nadpłaty w kwocie 0,50 zł. Natomiast rachunek w kwocie 2 684 zł ujęto w księgach dokumentem FZ 0000000275 z datą zapisu 30.06.2016 r. i datą dowodu księgowego 29.06.2016 r., a zapłata w zawyżonej kwocie, tj. 2 684,50 zł nastąpiła zgodnie z zapisami w dzienniku w WB 0000000287 z datą zapisu 31.07.2017 r. i datą dowodu księgowego 1.07.2016 r. Z powyższych zapisów wynika, iż zwrot nadpłaty nastąpił wcześniej nim powstała nadpłata.

W trakcie kontroli stwierdzono nieterminowe przekazywanie dokumentów źródłowych do Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy, czego przykładem jest faktura nr F/077/DW/09/16 z datą wystawienia oraz sprzedaży 28.09.2016 r. na kwotę 1 230 zł, za emisję (publikację) reklamy, gdzie data wpływu do MCK to 3.10.2016 r., a data wpływu do CUW 10.03.2017 r. Faktura opłacona została w dniu 6.10.2016 r. Ujście faktury w kosztach nastąpiło w dniu 31.12.2016 r. dokumentem PK *Polecenie księgowania* nr 619 oraz wskazane w powyższej tabeli faktury nr FA/0440/07881/16/KA oraz nr FA/0440/07882/16/KA.

- Brak bieżącej weryfikacji zobowiązań w 2017 r. czego przykładem jest saldo na koniec sierpnia 2017 r. na koncie 201-2648 po stronie Ma w kwocie 500 zł wynikające z podwójnie ujętego w księgach na dzień 31.03.2017 r., z datą dowodu księgowego 29.03.2017 r. dokumentu pro-forma 0002/2017 z dnia 29.03.2017 r. (FZ 0000000063) za usługę hotelową w kwocie 500 zł podwojonym zapisem Wn 640-10 / Ma 201. Na dzień 31.07.2017 r., z datą dowodu księgowego 21.07.2017 r. dokumentem PK 0000000040 dokonano ujęcia w koszty faktury z ww. tytułu nr 0110/2017/H z dnia 30.03.2017 r. w kwocie 500 zł zapisem Wn 402-10 / Ma 640-10 oraz Wn 500-2-1 / Ma 490.
- Ujmowanie w księgach dokumentów źródłowych niezgodnie ze wskazanym na

dokumencie sposobem dekretacji w księgach. Dekretacja, tj. opisanie sposobu ujęcia dokumentu w księgach, dotyczy wskazania: daty, pod którą dowód został zewidencjonowany w księgach rachunkowych, kont, na których zapis zostanie dokonany oraz stron Wn i Ma, ewidencji analitycznej, jeśli taka jest prowadzona oraz wartości operacji gospodarczej. W przypadku prowadzenia ewidencji księgowej w oparciu o ustawę o rachunkowości, należy pamiętać, że dekretacja dokumentów księgowych jest obowiązkowa. Jednakże zgodnie z art. 21 ust. 1a można zaniechać umieszczania dekretacji bezpośrednio na dokumencie księgowym, jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych. W trakcie kontroli stwierdzono, iż w jednostce dekretację nanosi się bezpośrednio na dokumenty, jednakże dekret we wszystkich przypadkach jest niepełny, tj. nie zawiera pełnych symboli kont, a ponadto ujęcie w księgach następuje na innych kontach. Przykładowo w 2016 r.:

- na fakturze nr FM/M/203/2016/03/0404 z dnia 25.03.2016 r. na kwotę 2 521,50 zł wskazano, bez ujęcia wartościowego na kontach, dekretację, tj. 470/201 oraz strona Wn 225 oraz 5/490, 5/490. Ujęcie w księgach nastąpiło na dzień 31.03.2016 r. w kwocie 2 521,50 zł zapisem 470-01/201-0156 oraz na stronie Wn konta 225-01 oraz 500-1/490 w kwocie 2 152,50 zł i 500-2/490 w kwocie 369 zł,
- na wezwaniu do zapłaty z dnia 23.11.2016 r. z tytułu nieopłacenia składki w związku z zawartą polisą nr NWG-A/P044509 brak jest naniesionego sposobu ujęcia dokumentu w księgach. Dokument ujęto w księgach w kwocie 548 zł zapisem 430-12/201-1276 oraz 500-1/490.

Również w roku 2017 na dokumentach źródłowych widnieje niepełna dekretacja oraz ujęcie w księgach następuje na innych kontach niż wskazano na dokumencie, przykładowo:

- na rachunku do umowy nr 908/16 z dnia 3.10.2016 r. za przygotowanie i wygłoszenie wykładu w dniu 19.10.2016 r. na kwotę 910 zł brutto, wskazano dekretację: 400/201, 400/225 , 5/410 wskazując kwotę 1 000 zł, potrącenia 90 zł oraz do wypłaty 910 zł. Ujęcie w księgach nastąpiło na dzień 31.03.2017 r. na kontach 404-02/ 231-02 w kwocie 910 zł, 404-02/225-02 w kwocie 90 zł oraz 501-1/490 w kwocie 1 000 zł (FZ-49/17/1-3),
- na fakturze nr 51/2017 z dnia 31.03.2017 r. na kwotę 492 zł wskazano dekret zapisem 400/201, 226/ - , 5/490 w kwocie razem 492 zł. Ujęcie w księgach nastąpiło w kwocie 492 zł zapisem 402-05/201-2091 oraz zapisem po stronie Wn konta 226-01 oraz 402-05/226-01 w kwocie 484,71 zł, 500-5/490 w kwocie 484,71 zł.
- na rachunku do umowy nr 61/2017 z dnia 2.01.2017 r. za prowadzenie warsztatów wokalnych w kwocie 900 zł brutto, wskazano dekretację 400/231, 400/225, 400/229, 5/490. Ujęcia w księgach dokonano na dzień 1.04.2017 r. zapisem 404-02/231-02 w kwocie 759 zł, 404-02/229-02 w kwocie 81 zł, 404-02/225-02 w kwocie 60 zł oraz 500-2/490

w kwocie 900 zł,

– na fakturze pro-forma nr 118/2/2017 (FZ 000000034 w 2017 r.) za emisję reklamy na kwotę 664,20 zł umieszczono dekretację 400/201 oraz 5/490, natomiast w księgach ujęto tę fakturę na zapisem Wn 640 / Ma 201,

W dokumencie PK 601/16 z dnia 20.12.2016 r. wykazano m.in.: operację księgową ujęcia w kosztach trzech transzy za koncert zespołu w kwotach 8 000 zł, 12 000 zł, 20 000 zł na kontach 430/640 i 500/490. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż nie zachodzi zgodność ujęcia w księgach rachunkowych ww. operacji o kwotę 20 000 zł, ponieważ ostatnia transza została ujęta w kosztach pod datą zapisu 30.11.2016 r. pomimo dekretacji, na kontach 640/201, umieszczonej na fakturze proforma nr 3/2016 z 14.11.2016 r., która wypłynęła do MCK w dniu 15.11.2016 r. została przekazana do CUW w dniu 23.11.2016 r. Do MCK w dniu 15.11.2016 wpłynęła również faktura dot. kosztów całego koncertu na kwotę 40 000 zł, którą przekazano do CUW w dniu 21.02.2017 r. a księgowa dokonała na niej dekretacji w kwocie 40 000 zł na kontach 430/201 i 5/490 bez wskazania daty jej dokonania, co również nie znalazło potwierdzenia w księgach rachunkowych. Ponadto zgodnie z księgami dokumentem PK 601/16 zaksięgowano fakturę na kwotę 437,50 zł, która wypłynęła do CUW 10.03.2017 r., a której nie wymieniono we wskazanym dokumencie polecenia księgowania.

• Nieprzestrzeganie art. 20 ust. 1 uor, stanowiącego, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Zgodnie z obowiązującą w roku 2015 polityką rachunkowości MCK w Tychach okresem sprawozdawczym jest miesiąc (§ 1 polityki rachunkowości MCK w Tychach, wprowadzonej zarządzeniem dyrektora nr 1a/2012 z dnia 2.01.2012 r.). Przykładem nieprzestrzegania art. 20 ust. 1 uor są faktury przedstawione w tabeli:

Nr faktury	Tytuł	Kwota	Data wystawienia	Data wpływu MCK	Data sprzedaży/ wykonania usługi	Data ujęcia w księgach
8271/KOS/2015	zakup elementów do wyk. oświetlenia	40,00	28.09.2015	30.09.2015	28.09.2015	6.10.2015
6303/09/2015/E6	odprowadzenie ścieków	66,64	29.09.2015	6.10.2015	29.09.2015	6.10.2015
11837/09/2015/P	odprowadzenie ścieków	119,94	1.10.2015	6.10.2015	30.09.2015	6.10.2015
15 FVD/440	licencja za pokaz filmu	484,62	29.09.2015	5.10.2015	11.09.2015	6.10.2015

Ponadto stwierdzono nieprzestrzeganie jednej z nadrzędnych zasad rachunkowości – zasady memoriału, wynikającej z art. 6 uor, wskazującego, iż w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego,

niezależnie od terminu ich zapłaty. Złamaniem ww. zasady było niewykazanie w księgach roku 2015 r. faktury nr FV/15/187 z dnia 31.12.2015 r. z tożsamą datą sprzedaży (data wpływu do MCK 5.01.2016 r.) na kwotę 99,88 zł za zakup akwarel na warsztaty plastyczne, którą sprawdzono pod względem merytorycznym oraz formalno – rachunkowym w dniu 5.01.2016 r., ujęto w księgach rachunkowych roku 2016 pod datą zapisu 31.01.2016 r. z datą dowodu księgowego 4.01.2016 r. Również nieprawidłowo nie ujęto w księgach roku 2016 rachunku do umowy z dnia 3.10.2016 r. za przygotowanie i wygłoszenie wykładu w dniu 19.10.2016 r. w kwocie 910 zł (z datą wpływu do CUW 16.03.2016, do MCK – brak wskazanej daty), ujęcie w księgach nastąpiło w dniu 16.03.2017 r.

Zgodnie z polityką rachunkowości obowiązującą w CUW Miasta Tychy, wprowadzoną zarządzeniem dyrektora nr 1/2017 z dnia 10.01.2017 r. „dowody księgowe dotyczące miesiąca sprawozdawczego, ewidencjonowane są pod datą miesiąca którego dotyczą i są ujmowane w sprawozdawczości danego okresu, jeśli wpłynęły do instytucji kultury – dla sprawozdań miesięcznych do dnia 10 dnia następnego miesiąca”. Wskazany zapis, nie jest przestrzegany w jednostce, gdyż przykładowo:

- faktura nr 106437/GF17 z dnia 31.03.2017 r. opisana jako: zakup wody źródlanej na potrzeby MCK (data usługi 31.03.2017 r.), na kwotę 183,89 zł (wpływ do MCK i CUW – 6.04.2017 r.) ujęta została w księgach z datą zapisu 30.04.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 1.04.2017 r.,
  - faktura nr 45/03/K/2017 z dnia 31.03.2017 r. z tożsamą datą sprzedaży, na kwotę 75 zł za badania profilaktyczne, z datą wpływu do MCK oraz CUW – 6.04.2017 r., ujęta została w księgach z datą zapisu 30.04.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 1.04.2017 r.,
  - faktura nr 92/03/2017 z dnia 31.03.2017 r. z tożsamą datą sprzedaży, w kwocie 332,10 zł za wydruk plakatów na koncert w dniu 14.05.2017 r., z datą wpływu do MCK – 4.04.2017 r., a do CUW – 6.04.2017 r., ujęta została w księgach z datą zapisu 30.04.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 1.04.2017 r.,
  - faktura nr 3/2017 z dnia 27.03.2017 r. za tantiemy autorskie od wpływów ze spektaklu „Kontrabasista” w dniu 19.03.2017 r., z datą wpływu do MCK 31.03.2017 r. oraz do CUW 6.04.2017 r., w kwocie 2 941,52 zł, ujęta została w księgach z datą zapisu 30.04.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 1.04.2017 r.,
  - rachunek do umowy 61/2017 z dnia 2.01.2017 r. na kwotę 900 zł, za prowadzenie warsztatów wokalnych w marcu 2017 r., z datą wpływu do MCK – 3.04.2017, do CUW – 5.04.2017 r., ujęty został również w księgach z datą zapisu 30.04.2017 r. oraz datą dowodu księgowego 1.04.2017 r.
- Nienaliczanie odsetek od należności w 2016 r., uchybiając zapisom zawartym w pkt 9 załącznika nr 4 do zarządzenia Dyrektora MCK w Tychach nr 1a/2012 z dnia 2.01.2012 r.

gdzie zapisano, iż „Instytucja nalicza odsetki za zwłokę od należności w ciągu roku po zapłacie, a w przypadku braku zapłaty – na koniec roku memoriałowo. Odsetki nalicza się, jeśli ich wysokość przekracza 10 zł”. Na 31.12.2016 r. widniały należności wymagalne, przykładowo na koncie 202-2078 w kwocie 184,50 zł z tytułu wynajmu sali, na podstawie wystawionej faktury sprzedaży nr 9/16 z dnia 26.02.2016 r., której nieopłacenie do końca roku, zgodnie z ww. zapisem, powinno skutkować naliczeniem odsetek.

- Nieprawidłowa ewidencja księgową odpisów aktualizujących należności. Dokumentem PK nr 215/15 z dnia 1.06.2015 r. (PK 0000000215 z datą zapisu 30.06.2015 r. z datą dowodu księgowego 1.06.2016 r.) utworzono odpis aktualizujący należności zapisem strona Wn konta 260-01 (*Odpisy aktualizujące należności*) oraz strona Ma 202-kontrahent na łączną kwotę 4 425 zł. Następnie w dokumencie PK 0000000563 z datą zapisu 31.12.2015 r. dokonano zmniejszenia (umorzenia) odpisu aktualizującego (opis operacji: brak dalszych możliwości egzekucji należności), który ujęto zapisem na kontach strona Wn 750-02 (*Pozostałe koszty operacyjne – rezerwy na należności wątpliwe i nieściągalne*) oraz strona Ma 260-01. Prawidłowymi zapisami w omawianej sytuacji winny być:

- utworzenie odpisów aktualizujących (Wn – Pozostałe koszty operacyjne / Ma – Odpisy aktualizujące należności),
- zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku umorzeniem oraz odpisanie należności przedawnionych lub nieściągalnych (Wn – Odpisy aktualizujące należności / Ma – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami).

Należności na które utworzono odpisy aktualizujące wynikały z faktur:

- 1) nr 67/2014 z dnia 23.09.2014 r. za reklamę firmy Rolab Sp. z o.o. podczas koncertu w wykonaniu [REDAKTURA] (Mysłowice) na kwotę 3 075 zł. Do dłużnika wysłano wezwanie do zapłaty z dnia 2.03.2015 r., które zostało odesłane jako niepodjęte w terminie,
- 2) nr 153/2014 z dnia 2.12.2014 r. za wynajem domku podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Tychach na kwotę 500 zł, dla UAB „Adrasta” [REDAKTURA] (Wilno, Litwa). Do dłużnika wysłano wezwanie do zapłaty z dnia 14.04.2015 r., które zostało odesłane jako niepodjęte w terminie,
- 3) nr 162/2014 z dnia 18.12.2014 r. za wynajem domku podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego w Tychach na kwotę 500 zł, dla FUN Service [REDAKTURA] (Gdynia). Do dłużnika wysłano wezwanie do zapłaty z dnia 2.04.2015 r.,
- 4) nr 3/2015 z dnia 25.01.2015 r. za wynajem sali przez Dannte [REDAKTURA] (Nowy Tomyśl) na kwotę 350 zł. Do dłużnika wysłano wezwanie do zapłaty z dnia 13.04.2015 r.

Do kontroli przedstawiono opinię prawną wydaną w sprawie ww. należności. W opinii wskazano, iż w celu kontynuowania postępowania związanego z egzekucją należności konieczne jest wniesienie pozwów do właściwych sądów o wydanie nakazu zapłaty.

Nadmieniono, iż tylko jeden z pozwów będzie mógł wniesiony do Sądu Rejonowego w Tychach, gdyż w stosunku do dłużników z którymi **nie została spisana umowa** właściwy będzie Sąd ich siedziby. Koszty związane z wniesieniem powództwa w sprawach Spółki Rolab Sp. z o.o., [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] stanowiłyby: 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, opłata od pozwu w postępowaniu uproszczonym w zależności od wysokości przedmiotu sporu (30 zł, gdy w.p.s. nie przekracza 2 000 zł, 100 zł, gdy w.p.s. wynosi od 2 000 zł do 5 000 zł). W razie gdy do wydanych przez Sąd nakazów zapłaty zostaną wniesione sprzeciwy do ww. kosztów postępowania konieczne będzie doliczenie kosztów związanych z dojazdem na rozprawy do właściwych w danym postępowaniu Sądów. Również w sytuacji, gdyby wniesione powództwo zostało przez Sąd ewentualnie oddalone, a dłużnika reprezentowałby zawodowy pełnomocnik (tj. adwokat / radca prawny) do kosztów postępowania doliczane są koszty zastępstwa procesowego których wysokość uzależniona jest od wartości przedmiotu sporu (60 zł, gdy w.p.s. nie przekracza 500 zł, 180 zł, gdy w.p.s. wynosi od 500 zł do 1 500 zł, 600 zł, gdy w.p.s. wynosi od 1 500 zł do 5 000 zł). Ponadto w związku z okolicznością, iż marek Andrijewskij prowadzi działalność na terenie Litwy, konieczne jest przeprowadzenie postępowania o wydanie europejskiego nakazu zapłaty przed Sądem właściwym dla jego siedziby.

Jednostka nie złożyła pozwu do Sądu o wydanie nakazu zapłaty w żadnej z ww. spraw. Zdaniem kontrolujących w odniesieniu do należności od Rolab Sp. z o.o. koszty wniesienia pozwu nie przewyższałyby wartości sporu. Zatem bezzasadnie odstąpiono od egzekwowania powyższej należności w kwocie 3 075 zł.

Odpisy aktualizujące tworzy się na te należności, których zapłata w ocenie jednostki jest zagrożona. Jednostka samodzielnie podejmuje decyzję, które należności będą podlegać odpisom aktualizującym i w jakiej wysokości. Ustawa o rachunkowości wskazuje jedynie na ogólne zasady tworzenia odpisów aktualizujących, zatem określenie zasad szczegółowych stosowanych przez jednostkę należy do jej kierownictwa. Przyjęte zasady postępowania w odniesieniu do odpisów aktualizujących powinny być zatem opisane przez jednostkę w jej polityce rachunkowości, jednakże w polityce rachunkowości obowiązującej w Miejskim Centrum Kultury w Tychach nie zawarto takich zapisów.

4.3. Celowość i gospodarność dysponowania środkami publicznymi tj. przestrzeganie art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

4.3.1. Wydatki dotyczące noclegów

Kontroli poddano umowy o dzieło i zlecenia w zakresie uregulowań dotyczących zapewnienia noclegu zleceniobiorcy. Weryfikacji poddano umowy o dzieło nr 156/16,

155/16, 154/16, 153/16, 152/16 z dnia 7.03.2016 r. przedmiotem których był występ zespołu „[REDAKTOWANE]” na żywo w Mediatece w Tychach. Koncert zgodnie z umową miał odbyć się dnia 19.03.2016 r. w godzinach od 18:00 do 19:30. W umowie zawarto obowiązki zarówno wykonawcy jak i zamawiającego, tj. MCK w Tychach. **Zamawiający zobowiązał się do zapewnienia oprawy reklamowo – promocyjnej Koncertu, zapewnienia zgodnego z riderem nagłośnienia i oświetlenia, odprowadzenia należnych ZAIKS-owi opłat. Pomimo, iż w umowie brakowało zapisów dotyczących zapewnienia przez zamawiającego obiadu oraz noclegów dla wykonawców MCK poniósł takie wydatki na podstawie:**

- faktury nr 80/2016/Restauracja z dnia 19.03.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży, na kwotę 405 zł za usługę gastronomiczną, zgodnie z opisem na fakturze „koncert [REDAKTOWANE] – 19.03.2016 r. – obiad oraz kanapki dla zespołu”,
- faktury nr 01084/16v z dnia 22.03.2016 r., wystawionej na podstawie paragonu nr 00002177 z dnia 22.03.2016 r. na kwotę 1 790 zł z tytułu opłaty za nocleg, zgodnie z opisem na fakturze: „nocleg dla artystów – koncert Gaba Kulka 19.03.2016 r.”

Jednostka poniosła również wydatek z tytułu usługi hotelowej na kwotę 2 781 zł na podstawie faktury nr 695/03/2016 z dnia 6.03.2016 r. Z opisu na fakturze wynika, iż dotyczyła noclegów dla aktorów, jurorów IX Tyskiego Festiwalu Monodramu MoTyF, tj. [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE]. **Z umów zawartych z poszczególnymi osobami nie wynika, aby zlecający był zobowiązany zapewnić im nocleg.** Z faktury nr FVS0132/2016 z dnia 8.03.2016 r., z datą sprzedaży 6.03.2016 r. (data wpływu 11.03.2016 r.) na kwotę 194 zł z tyt. usługi gastronomicznej, wynika, iż jednostka poniosła również wydatek na posiłek dla jury IX Festiwalu Monodramu MoTyF 2016 (opis na fakturze) o czym również w umowach nie wspomniano.

Faktura nr 1010/04/2016 z datą wystawienia oraz datą sprzedaży 04.04.2016 r. (data wpływu do jednostki 11.04.2016 r.) za usługę hotelową na kwotę 150 zł, opisana jako „nocleg [REDAKTOWANE] Koncerty Magdaleńskie 3.04.2016 r.” **również nie ma potwierdzenia w zapisach umowy nr 171/16 z dnia 30.03.2016 r. aby nocleg miał zostać artyście zapewniony.**

Podobnie jak powyżej na podstawie faktury nr 168/01/2016 z dnia 24.01.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży instytucja poniosła wydatek za usługę hotelową na kwotę 180 zł i konsumpcję na kwotę 299 zł. Z opisu na odwrocie faktury wynikam iż wydatek ten dotyczy noclegów dla artystów zespołu Wołosi, co nie znajduje potwierdzenia w zapisach zawartych umów na wykonanie koncertu, w których określono wzajemne zobowiązania stron.

Jednostka poniosła w dniu 28.03.2017 r. wydatek w kwocie 2 900 zł, za usługę hotelową, potwierdzoną fakturą nr FA/189/03/2017 z dnia 20.03.2017 r. Na odwrocie faktury widnieje

opis: noclegi dla jury i wykonawców – MoTyF oraz data imprezy: 15-19.03.2017 r. W umowach z członkami jury tj.: nr 132/17 z dnia 14.03.2017 r. z [REDAKTOWANE] oraz 130/2017 z dnia 16.03.2017 r. z [REDAKTOWANE] brak zapisów zapewniających nocleg.

Umowy nr 10/2016, 11/2016, 12/2016, 13/2016, 61/2016, 62/2016, 63/2016, 64/2016 zawarte w przedmiocie wykonania autorskiego koncertów w czasie Tyskich Koncertów Kolędowych w dniu 11.01.2016 r. przez artystów [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] z zespołem nie zawierają informacji o zapewnieniu noclegu artystom, podczas gdy instytucja poniosła wydatek z tytułu usługi hotelowej na kwotę 2 518 zł na podstawie faktury nr 123/01/2016 r. z dnia 20.01.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży.

Instytucja poniosła również wydatek z tytułu usługi hotelowej na podstawie faktury nr FA/43/06/2017 z dnia 5.06.2017 r. w kwocie 1 030 zł dla uczestników Tyskiego Festiwalu Performance, który odbył się dniami 3-4 czerwca 2017 r. Z opisu faktury wynika, iż z noclegu skorzystało 9 osób, ale spośród wymienionych nazwisk na oficjalnej stronie wydarzenia tylko 5 osób figuruje jako uczestnicy ww. festiwalu. W wykazie umów przedłożonym kontrolującym również nie figurują wszystkie wymienione na fakturze nazwiska, natomiast umowy zawarte z uczestnikami nie regulują kwestii zobowiązania organizatora do zapewnienia noclegu uczestnikom festiwalu.

MCK poniosło koszt usługi autokarowej Limanowa – Tychy (w opisie „transport chóru mieszanego Canticum lubilaneum”) na podstawie faktury nr 001/2017 z dnia 10.01.2017 r. na kwotę 1 700 zł, pomimo, iż w umowie nr 897/16 na wykonanie koncertu podczas XXVI Tyskich Wieczorów Kolędowych, określającej zobowiązania organizatora nie ustalono takiego kosztu obciążającego MCK.

4.3.2. Wydatki związane z kosztami transportu

Podaje się w wątpliwość ponoszenie wydatku z tytułu wysokich kosztów transportu w zestawieniu z kwotą dokonywanych zakupów. W raporcie kasowym nr 30/16 za okres 23-30 listopada 2016 wypłacono kwoty na podstawie przedstawionych faktur zawierających nw. koszty transportu:

- faktura nr 3420/MAG/2016 z dnia 29.11.2016 r. w kwocie 39,81 zł za zakup t-shirtów dla zespołu teatralnego „WW” działającego przy Klubie Wilkowyje MCK w kwocie 19,11 zł oraz za transport 20,70 zł,
- faktura nr 28/11/2016 z dnia 28.11.2016 r. w kwocie 44,97 zł w tym zakup legginsów dla zespołu teatralnego „WW” działającego przy Klubie Wilkowyje MCK w kwocie 29,97 zł oraz za transport 15 zł,
- faktura nr 24/11/2016 z dnia 29.11.2016 r. w kwocie 41,08 zł w tym zakup skarpet

9opis faktury – koszty organizacji cyklicznych rodzinnych warsztatów pt. „Święta tuż, tuż ... czyli mikołajkowy zawrót głowy” w dniu 5.12.2016 r. w Klubie Wilkowyje MCK) w kwocie 25,09 zł oraz za transport 15,99 zł,

- faktura FA/1341/2016 z dnia 30.11.2016 w kwocie 52,50 zł za zakup wypełniacza do maskotek Bałwanek w ramach organizacji rodzinnych warsztatów organizowanych w Klubie Wilkowyje MCK w ilości 5 szt. w kwocie 27,50 zł oraz koszty wysyłki w kwocie 25 zł.

4.3.3. Wydatki dotyczące użytkowania samochodów prywatnych do celów służbowych oraz z tytułu podróży służbowych

Kwestię rozliczania kosztów używania do celów służbowych prywatnych samochodów pracowników uregulowano Zarządzeniem Nr 4/2014 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki za jeden kilometr przebiegu oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania przez pracownika w celach służbowych samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy. Zgodnie z zapisami ww. zarządzenia pracownicy mogą używać prywatnych samochodów w celach służbowych:

- w jazdach lokalnych – w granicach administracyjnych Miasta Tychy, na podstawie zawartej z pracodawcą ustnej umowy cywilnoprawnej,
- w instytucji znajduje się wykaz pracowników, z którymi zawarto ustne cywilnoprawne umowy na używanie samochodów prywatnych.

Wydatki poniesione na zwrot kosztów używania samochodów prywatnych do celów służbowych regulowane były w formie gotówkowej. Jak wynika z obrotów konta 470-08 *Jazdy lokalne i ryczałty samochodowe* koszty z powyższego tytułu stanowiły w 2015 r. kwotę 5 182,14 zł, a w 2016 r. kwotę 8 466,47 zł. Weryfikacji poddano ewidencję przebiegu pojazdu – jazdy lokalne w obrębie miasta Tychy w 2016 r. w zakresie rozliczania przebiegu przejechanych kilometrów. **Stwierdzono nieprawidłowości:**

1) wykorzystywanie samochodów prywatnych do celów służbowych poza granicami administracyjnymi Miasta Tychy, tj. niezgodnie z zapisami zarządzenia odnośnie używania prywatnych samochodów do celów służbowych wyłącznie w jazdach lokalnych w granicach administracyjnych Miasta Tychy:

- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętej w dzienniku pod nr RK 0000000088 wykazano:
  - przejazd samochodem 40 km na trasie MCK – Katowice ul. Mariacka – MCK,
- w ewidencjach przebiegu pojazdu ujętych w dzienniku pod nr RK 0000000161 wykazano:
  - przejazd samochodem 18 km na trasie MCK – Fraktal (klub studencki w Mikołowie przy

ul. [REDAKTOWANE] 15),

- przejazd samochodem 90 km na trasie MCK – Wartogłowiec – Mikołów – Wyrzy – Gostyń – Kobiór – Bieruń Stary – Bieruń Nowy – Lędziny – MCK,

2) wykazywanie zawyżonej ilości kilometrów na rozliczonych trasach w 2016 r. i 2017 r., w porównaniu z obliczeniem wykonanym przez kalkulator odległości (mapę), np.:

- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętym w dzienniku pod RK 0000000117, na którym brak podpisu pracownika oraz zatwierdzającego wykazano np.:
  - przejazd samochodem 30 km w dniu 3.03.2016 r. trasy Klub – Kwiaciarnia Roża – I-KA – Klub, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość ok. 19 km. Z dokumentów źródłowych wynika, iż zakupów w sklepie IWA s.c. [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE] dokonano w dniu 4.03.2016 r. (faktura nr 02540/03/2016 za zakup materiałów na warsztaty w Klubie Wilkowyje, dowód 123/16),
  - przejazd samochodem 20 km w dniu 31.03.2016 r. trasy Klub – Kwiaciarnia Roża – Klub, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość ok. 17 km. W dokumentacji źródłowej znajduje się faktura nr 23/2016 z dnia 31.03.2016 r. w kwocie 61 zł za, jak wynika z opisu faktury, „zakup kwiatów dla artystów wręczone po występach organizowanych w I kwartale 2016 r. w Klubie Wilkowyje”,
  - przejazd samochodem 20 km w dniu 16.03.2016 r. trasy Klub – I-KA – szkoła – Klub, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość max 10 km.
- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętej w dzienniku pod nr RK 0000000249 wykazano:
  - przejazd samochodem 120 km w dniu 24.06.2016 r. trasy MCK – UM – Park Miejski – Auchan, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość max. 5 km, ponadto na ewidencji brakuje podpisu osoby zatwierdzającej oraz podpisu kierownika jednostki jako osoby akceptującej wypłatę, brakuje również pokwitowania odbioru gotówki.
- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętej w dzienniku pod nr RK 0000000500 wykazano k w dniach od 14 – 23.10.2016 r. 269 km jazd lokalnych, bez określenia dokładnej trasy z adnotacją: „Śląska Jesień Gitarowa”,
- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętej w raporcie kasowym nr 2/2017 wykazano:
  - przejazd samochodem 25 km w dniu 5.01.2017 r. trasy Klub – Kwiaciarnia Roża – MCK – Klub, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość ok. 17 km,
  - przejazd samochodem 20 km w dniu 5.01.2017 r. trasy Klub – ZSS nr 8 Tychy – Klub, zgodnie z mapą trasa ta stanowi odległość ok. 14 km,

3) wykazywanie przejechanych tras, podczas gdy z kart ewidencji obecności pracownika w pracy wynika, iż w danym dniu przebywał na urlopie, tj.;

- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętej w dzienniku pod nr RK 0000000249 wykazano: przejazd samochodem 20 km w dniu 15.06.2016 r. trasy MCK – Sanepid – Policja – Straż Pożarna – MCK, natomiast z karty ewidencji obecności wynika, iż pracownik przebywał w tym dniu na urlopie,
- w ewidencji przebiegu pojazdu ujętym w dzienniku pod RK 0000000117 wykazano przejazd samochodem 20 km w dniu 7.03.2016 r. trasy Klub – MCK – dzielnica Wilkowyje – Klub, natomiast z karty ewidencji obecności wynika, iż pracownik przebywał w tym dniu na urlopie.

Przytoczone powyżej przykłady świadczą o braku rzetelności przy wypełnianiu kart ewidencji przebiegu pojazdu oraz braku kontroli nad ich rozliczaniem.

Zgodnie z obrotami konta 470-06 *Podróże służbowe – krajowe* koszty dotyczące delegacji stanowiły w 2015 r. kwotę 3 927,79 zł, a w 2016 r. kwotę 4 192,29 zł. Zauważa się, iż Dyrektor na większości poleceń wyjazdu służbowego pracowników wskazuje jako środek lokomocji – samochód osobowy, a przy wydatkowaniu środków publicznych zawsze należy mieć na uwadze aspekt ekonomiczny. Niżej przedstawione koszty rozliczenia podróży służbowej obrazują wpływ doboru środka transportu na wysokość kosztów podróży służbowych:

- w poleceniu wyjazdu służbowego nr 54/2016 z dnia 23.11.2016 r. do Warszawy w dniu 25.11.2016 r., w celu udziału w „Erze Schaeffera 2016”, gdzie jako środek lokomocji wskazano samochód osobowy, rozliczono koszty wyjazdu na trasie Tychy – Warszawa w kwocie 551,62 zł. Na rozliczeniu kosztów wyjazdu brakuje daty oraz sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym,
- w poleceniu wyjazdu służbowego nr 39 z dnia 9.11.2015 r. również do Warszawy, na którym nie został wskazany środek lokomocji, stanowił kwotę 194,20 zł obejmującą: koszty podróży zgodnie z załączonymi biletami autobusowym i kolejowymi w wysokości 104,20 zł oraz dietę w kwocie 90 zł. Rachunek nie został opatrzony podpisem głównej księgowej. Delegacja została rozliczona za okres od dnia 9.09.2015 r. od godziny 7:38 do dnia 12.09.2015 r. do godziny 20:00. Zgodnie z fakturą nr 0414/15/FVS z dnia 28.08.2015 r. na kwotę 600 zł szkolenie „Sponsoring w sektorze kultury“ odbyło się w dniach 9-11.09.2015 r. Cena szkolenia zgodnie z ofertą obejmowała koszt: szkolenia, materiałów szkoleniowych, wyżywienia (2 śniadania, 2 kolacje i 2 obiady) oraz zakwaterowania w ośrodku szkoleniowym. Zatem niezgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, kwota diety wynosząca 90 zł została błędnie wyliczona, gdyż nie została pomniejszona o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia (§ 7 pkt 4 ww.

rozporządzenia każdy posiłek stanowi odpowiednio: śniadanie - 25% diety, obiad - 50% diety, kolacja - 25% diety).

Zwraca się również uwagę na rzetelność rozliczania kosztów podróży służbowych, gdyż przykładowo w poleceniu służbowym nr 09/2016 z dnia 2.02.2016 r. rozliczono koszty wyjazdu na trasie Tychy – Katowice ul. Franciszkańska 33, Katowice ul. Franciszkańska 33 – Tychy w ilości 54 km podczas gdy kalkulator odległości (mapę) wykazuje na tej trasie 13,4 km, co w obie strony daje 26,80 km. Na delegacji brakuje zatwierdzenia dokumentu przez główną księgową pod względem formalnym rachunkowym i merytorycznym. Brak podpisu głównej księgowej stwierdzono również na poleceniach wyjazdu służbowego nr 16/2016, 15/2016, 13/2016, 17/2016, 22/2016,

Powyższe wskazuje na brak prawidłowej kontroli rozliczeń podróży służbowych, którą należy prowadzić zgodnie z zapisami art. 44 ust. 3 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, tak aby wydatki z tym związane były ponoszone w sposób celowy i gospodarny.

4.3.4. Wydatki dotyczące zlecenia zadań na zewnątrz instytucji

W Miejskim Centrum Kultury zatrudnione na umowę zlecenie są 2 osoby do sprzątnięcia pomieszczeń i mycia okien w siedzibie MCK i klubie Wilkowyje oraz zatrudniony jest na 0,5 etatu pracownik gospodarczy w zakresie obowiązków, którego jest m. in.: utrzymanie czystości i porządku na terenie przyległym do budynku Klubu Wilkowyje, dbanie o krzewy ozdobne czy też systematyczne usuwanie zaistniałych w obiekcie i na terenie Klubu drobnych usterek. Niezasadnym z ekonomicznego punktu widzenia wydaje się:

- zatrudnienie we wrześniu 2015 r. na umowę zlecenie, osoby do prac ogrodowych – pielęgnacyjno-porządkowych na terenie Klubu Wilkowyje za wynagrodzeniem w kwocie 950 zł brutto,

W ramach umów zleceń zawartych z osobami nie będącymi pracownikami świadczone były m. in. następujące czynności:

- doradztwa w zakresie opracowania nowej struktury organizacyjnej oraz organizacji obsługi kancelaryjno – sekretarskiej MCK, opracowania regulaminu organizacyjnego MCK. Umowa zawarta na okres od 9.02.2015 r. do 28.02.2015 r. za wynagrodzeniem 2 800 zł brutto,
- opracowania dokumentów do wdrożenia kontroli zarządczej. Umowa zawarta od 16.02.2015 r. do 30.06.2015 r. za wynagrodzeniem 11 700 zł brutto, podczas gdy w instytucji były już ustalone procedury kontroli zarządczej.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym MCK do podstawowych obowiązków i wyłącznych nie podlegających przekazaniu kompetencji dyrektora należy ustalanie zmian

organizacji wewnętrznej MCK, dokonywanie zmian w regulaminach obowiązujących w MCK. Dodatkowo dyrektor ma zawartą umowę na obsługę prawną.

- pełnienia funkcji sekretarza i rzecznika prasowego festiwalu Monodramu „MOTYFF” oraz realizacji działań promocyjnych festiwalu. Umowa zawarta na okres od 2.01.2015 r. do 31.03.2015 r. za wynagrodzeniem 9 300 zł brutto,
- pełnienia funkcji sekretarza festiwalu szantowego Port Pieśni Pracy i rozliczenia imprezy. Umowa zawarta na okres od 2.01.2015 r. do 15.02.2015 r. za wynagrodzeniem 2 600 zł brutto.

Zakres zadań zleconych na zewnątrz w formie ww. umów zleceń jest zbieżny z zakresem zadań działu organizacji imprez i promocji MCK.

- pełnienia funkcji gospodarza obiektu podczas przygotowań, konkursów i koncertów odbywających się w ramach edycji zimowej festiwalu szantowego „Port Pieśni Pracy” w dniu 30.01.2015 r. od 22.00 do 3.00 za wynagrodzeniem 15 zł za godzinę i w dniu 31.01.2015 r. od 9.00 do 3.00 za wynagrodzeniem 25 zł za godzinę,
- prowadzenie koła szachowego dla dzieci w Klubie Wilkowyje w wymiarze 2 godzin tygodniowo, prowadzenie zespołu teatralnego „Gęba” MCK Tychy oraz zespołu teatralnego „WW” w Klubie Wilkowyje w wymiarze 2 godzin tygodniowo, pełnienie funkcji wychowawcy oraz prowadzenie warsztatów teatralnych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Umowa zawarta na okres od 1.01.2017 r. do 31.03.2017 r. za miesięcznym wynagrodzeniem 1 926,72 zł brutto. Mając na uwadze powyższe ustalenia umowy w miesiącu marcu zleceniobiorca za 4 godziny pracy tygodniowo otrzymał wynagrodzenie w kwocie 1 926,72 zł tj. 120,42 zł za godzinę.

W ramach umowy o dzieło zawarto umowę na prowadzenie w oparciu o autorski program zajęć tańca w kręgu raz w tygodniu po 2 godziny dydaktyczne za wynagrodzeniem płatnym w miesięcznych ratach po 1 200 zł brutto (150 zł/h). Wykonawca za wykonanie usługi otrzymał w poszczególnych latach wynagrodzenie w kwocie 7 200 zł w 2015 r., 11 400 zł w 2016 r. i 6 000 zł w 2017 r. Na stronie internetowej MCK nie było wzmianki o tego typu zajęciach odbywających się w instytucji.

4.4. Weryfikacja wydatków osobowych

W toku czynności kontrolnych do kontroli przedłożono regulaminy wynagradzania pracowników Miejskiego Centrum Kultury wprowadzone zarządzeniami Dyrektora MCK nr 9/2012 z dnia 18.10.2012 r. i nr 8/2017 z dnia 4.05.2017 r. **W obydwu regulaminach odwołano się w zakresie wykazu stanowisk pracy pracowników do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1105), które zostało uchylone z dniem**

30.11.2015 r. Obecnie obowiązujące rozporządzenie nie określa stanowisk pracy instytucji kultury. Zgodnie z art. 31 d pkt 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, w przypadku gdy w instytucji kultury nie jest zawarty układ zbiorowy pracy, warunki wynagradzania za pracę oraz stanowiska pracy w tej instytucji określa jej dyrektor w regulaminie wynagradzania.

Schemat organizacyjny MCK został określony w regulaminie zaakceptowanym przez Prezydenta. Średnioroczne zatrudnienie w 2015 r. wynosiło 13,52 etatu, a w 2016 r. wynosiło 13,96 etatu. Zgodnie ze strukturą organizacyjną w MCK wyodrębniono działy: organizacji imprez i edukacji, administracyjno-organizacyjny, promocji i pozyskiwania funduszy pozabudżetowy i klub „Wilkowyje”, za organizację których odpowiadają kierownicy oraz stanowisko głównego księgowego. Od września 2016 r. zadania z zakresu finansowo – księgowego i kadrowego przekazano do CUW. W Regulaminie organizacyjnym obowiązującym w 2017 r. stanowisko kierownicze powierzono jednej osobie tworząc dział organizacji i promocji imprez w ramach którego wyodrębniono stanowisko: głównego specjalisty ds. organizacji, głównego specjalisty ds. promocji, specjalisty ds. organizacji i promocji imprez, specjalisty ds. organizacji i edukacji artystycznej, specjalisty ds. organizacji i pozyskiwania środków, głównego specjalisty ds. technicznych, grafika. Ponadto w strukturze organizacyjnej MCK wyodrębniono zespół ds. administracyjnych w składzie główny specjalista ds. administracyjnych i specjalista ds. kancelaryjnych oraz klub „Wilkowyje” w którym wyodrębniono stanowisko kierownika, pracownika gospodarczego (0,5 etatu) oraz sekcje instruktorów.

Żaden z regulaminów nie posiada adnotacji, iż został przedłożony do weryfikacji prawnikowi.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż w aktach osobowych niektórych pracowników brakuje zakresu czynności, co dotyczyło pracownika zatrudnionego na stanowisku specjalisty ds. edukacji kulturalnej, instruktora, kierownika działu promocji i pozyskiwania funduszy pozabudżetowych. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym kierownik działu opracowuje dla pracowników projekty indywidualnych zakresów czynności, uprawnień i odpowiedzialności do zaopiniowania i zatwierdzenia przez Dyrektora. Jeżeli pracodawca w formie pisemnej określił zadania pracownika wynikające z umowy o pracę, to ten dokument powinien być umieszczony w aktach osobowych pracownika w części B. Obowiązek ten wynika z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Pomocy Społecznej z 28.05.1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 ze zm.).

Zgodnie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wynagrodzenie pracownika instytucji kultury składa się z wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego dla danego stanowiska pracy oraz dodatku za wieloletnią pracę. Pracownik pełniący funkcje kierownicze otrzymuje dodatek funkcyjny. **W regulaminie wynagradzania MCK nie określono stanowisk pracy, a tym samym wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk.** W regulaminach wynagradzania określono, iż warunkiem przyznania dodatku funkcyjnego jest zatrudnienie na stanowisku pracownika zarządzającego lub innym związanym z kierowaniem zespołem przewidzianym w regulaminie organizacyjnym MCK. Tymczasem Dyrektor zatrudniając pracownika na **stanowisku kierownika działu promocji i pozyskiwania funduszy pozabudżetowych z dniem 1.05.2015 r. ustalił wynagrodzenie zasadnicze bez dodatku funkcyjnego. Dodatek ten został przyznany pracownikowi dopiero w porozumieniu zmieniającym po trzech miesiącach, co było sprzeczne z ww. ustawą i regulaminem wynagradzania. Powyższe dotyczyło również pracownika zatrudnionego na stanowisku kierownika działu organizacji imprez i edukacji kulturalnej.**

Zgodnie z art. 31 b pkt 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej nagrodę jubileuszową oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. W styczniu 2015 r. pracownikowi wypłacono nagrodę jubileuszową za 35 lat pracy. Do wyliczenia wysokości podstawy nagrody jubileuszowej przyjęto stałe składniki wynagrodzenia w wysokości należnej w dniu nabycia prawa do nagrody tożsamym z dniem wypłaty oraz średnie wynagrodzenie z przyznanego w okresie od października do grudnia 2014 r. dodatku specjalnego za zwiększone obowiązki dotyczące Śląskiej Jesieni Gitarowej. Wynagrodzenie będące podstawą nagrody jubileuszowej oblicza się według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu urlopowego. Podstawę wymiaru ekwiwalentu urlopowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wyłączeniem należności wskazanych w przepisach § 6 rozporządzenia z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) - dalej r.u.w. w tym w szczególności (§ 6 pkt 1 r.u.w.) bez jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie. Przyznany na okres trzech miesięcy dodatek specjalny w związku z zwiększonymi obowiązkami dotyczącymi Śląskiej Jesieni Gitarowej wypełnia przesłanki wymienione w § 6 pkt 1 r.u.w., tj. wypłaty nieperiodycznej za określone zadanie.

Średnie miesięczne wynagrodzenie przy uwzględnieniu średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na etaty stanowiło w 2015 r. około 3 800 zł, a w 2016 r. około 4 100 zł. Wydatki poniesione na wynagrodzenia bezosobowe (umowy zlecenia i umowy o dzieło) wynosiły w 2015 r. – 534 796,28 zł, a w 2016 r. – 846 412,90 zł (Śląska Jesień Gitarowa).

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż Dyrektor wyraził zgodę na sfinansowanie z dotacji trzem pracownikom koszty podnoszenia klasyfikacji zawodowych w zakresie, tj.

- dwusemestralne studia podyplomowe na kierunku „Menadżer kultury” (w 2015 r. w kwocie 3 800 zł),
- dwusemestralne studia podyplomowe na kierunku „Administracja, zarządzanie i organizacja” (w 2015 r. w kwocie 3 800 zł),

W umowach w sprawie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracownika Dyrektor zobligował się do udzielenia pracownikom 21 dniowego urlopu szkolnego na przygotowanie pracy dyplomowej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego. Zgodnie z art. 103² § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, urlop szkoleniowy przysługuje w wymiarze:

- 1) 6 dni - dla pracownika przystępującego do egzaminów eksternistycznych;
- 2) 6 dni - dla pracownika przystępującego do egzaminu maturalnego;
- 3) 6 dni - dla pracownika przystępującego do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe;
- 4) 21 dni w ostatnim roku studiów - na przygotowanie pracy dyplomowej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego.

Wobec powyższego urlop szkoleniowy nie przysługuje pracownikowi na studiach podyplomowych.

- dofinansowanie drugiego roku studiów magisterskich na kierunku „Zarządzanie Kulturą i Mediami” do kwoty 3 375 zł. W umowie zastrzeżono, iż w przypadku rezygnacji pracownika z podjęcia studiów pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego zwrotu opłaty wniesionej przez pracodawcę. Do powyższej umowy w dniu 30.06.2017 r. zawarto aneks w związku rozwiązaniem umowy o pracę za porozumieniem stron, w którym pracownik zobowiązał się do zwrotu dokonanej przez MCK opłaty w siedmiu ratach począwszy od 15.08.2017 r.

Zarządzeniem nr 2/2014 z dnia 2.1.2014 r. w sprawie gospodarowania środkami ochrony osobistej, odzieżą roboczą oraz środkami ochrony indywidualnej wprowadzono zasady gospodarowania odzieżą roboczą oraz środkami ochrony indywidualnej. **Kontrolującym przedłożono do wglądu tylko wykazy przydzielonej w dniu 10.10.2016 r. odzieży roboczej, natomiast zgodnie z zapisami ww. zarządzenia**

ewidencję prowadzi się na karcie ewidencyjnej wyposażenia wg ustalonego wzoru, imiennie dla każdego pracownika.

Zgodnie z zarządzeniem 2/2014 Dyrektora MCK z 2.01.2014 r. w sprawie gospodarowania środkami higieny osobistej, odzieżą roboczą oraz środkami ochrony indywidualnej ustalono także ryczałt pieniężny w kwocie 300 zł na dofinansowanie korygujących wzrok zgodnie z zaleceniem lekarza jeżeli wyniki badań okulistycznych wykażą potrzebę ich stosowania podczas pracy przy obsłudze monitora ekranowego (co najmniej cztery godziny dziennie). **W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w 2015 r. i 2016 r. dokonano dofinansowania do okularów siedmiu pracownikom na łączną kwotę 2 100 zł, przy czym podczas weryfikacji w aktach osobowych trzech pracowników brakowało na zaświadczeniu lekarskim adnotacji o konieczności używania przez pracownika okularów korekcyjnych do pracy z monitorem ekranowym, co było warunkiem wypłaty świadczenia.**

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano prawidłowość wypłacania świadczeń urlopowych. W 2015 r. wypłacone świadczenia stanowiły kwotę 13 400,67 zł, a w 2016 r. 16 408,97 zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie poza jednym przypadkiem, w którym wypłacono świadczenie urlopowe pracownikowi w kwocie 546,97 zł brutto bez potrącenia podatku (wyciąg bankowy z dnia 7.03.2016 r.), jednakże pracownik dokonał zwrotu należnego podatku w raporcie kasowym w kwietniu 2016 r.

4.5. Gospodarka kasowa

W toku czynności kontrolnych w dniu 25.09.2017 r. dokonano kontroli kasy. Zgodnie z treścią protokołu z przeprowadzonej kontroli, który stanowi załącznik do niniejszego protokołu, **stwierdzono nadwyżkę gotówki w kasie w wysokości 311,75 zł. Ustalono, iż źródłem części nadwyżki w kwocie 307,60 zł jest nieprawidłowe, poprzedzające wypłatę gotówki ujęcie w raporcie kasowym 3 faktur: nr FVKL/170902/50/DS14, nr 4626/09/2017 oraz nr 02/09/2017, natomiast część nadwyżki w kwocie 4,15 zł nie znajduje odzwierciedlenia w dowodach kasowych.**

Zgodnie z instrukcją kasową obowiązującą w instytucji do maja 2017 r. kontrola kasy oraz prawidłowości sporządzania dokumentacji gotówkowej winna być dokonywana przez głównego księgowego poprzez potwierdzenie tego faktu podpisem na zakończonym za każdy okres raporcie kasowym (dokumencie RK), co znajduje potwierdzenie na przedłożonych do kontroli dokumentach kasowych. Inwentaryzacja powinna być przeprowadzana corocznie w drodze spisu z natury. Kontrolującym przedłożono protokół z inwentaryzacji kasy przeprowadzonej w dniu 31.12.2016 r. z którego wynika, iż ustalenie stanu gotówki w kwocie 202,03 zł dokonała osoba pełniąca w tym okresie funkcję kasjera.

Powyższe porównano ze stanem wynikającym z ostatniego raportu kasowego z dnia 31.12.2016 r. nie stwierdzając niezgodności. **Zauważa się jednakże nieprawidłowość w sposobie przeprowadzenia inwentaryzacji, z zapisów instrukcji wynika bowiem, iż inwentaryzację przeprowadza komisja powołana zarządzeniem dyrektora instytucji w obecności kasjera.**

W instrukcji kasowej funkcjonującej w instytucji od maja 2017 r. wprowadzono zapis, iż funkcjonowanie kasy podlega okresowym kontrolom przeprowadzanym przez dyrektora, a z przeprowadzonej kontroli winien być sporządzony protokół (kontrole doraźne mogą być odnotowywane na raporcie kasowym), jednakże w badanym okresie nie przedstawiono dowodów potwierdzających realizację tego zapisu.

W toku kontroli stwierdzono, iż wszystkie operacje gospodarcze wynikające z raportu kasowego, sporządzanego za dany okres – najczęściej dwa raporty kasowe na miesiąc, nie były wprowadzane do ksiąg z faktyczną datą operacji gospodarczej, gdyż ujmowano je w księgach z datą otwarcia raportu kasowego, jako datą dowodu księgowego. Uchybia to art. 24 uor zgodnie z którym ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane oraz art. 40 ustawy o finansach publicznych gdzie ustalono, iż dochody i wydatki księguje się w terminie ich zapłaty. Przykładowo w ten sposób zadekretowano raport kasowy raport kasowy RK nr 11/2016 od 2 do 15 maj 2016 r. **z datą zapisu 31.05.2016 r., w którym wszystkie zaistniałe operacje gospodarcze ujęto pod datą dowodu księgowego, tj. 2.05.2016 r.,** co dotyczyło przykładowo operacji gospodarczych ujętych pod:

- poz. 8 – dowód KP nr 000291 (19/16) z dnia **4.05.2016 r.** na kwotę 303,48 zł jako rozliczenie zaliczki pobranej w dniu 28.04.2016 r. W rozliczeniu zaliczki wskazano fakturę nr FP03782/04/16 z dnia 30.04.2016 z tożsamą data sprzedaży na kwotę 696,52 zł (data wpływu do jednostki 4.05.2016 r.) którą również wprowadzono do ksiąg pod datą dowodu księgowego 2.05.2016 r. (poz. 9-11),
- poz. 13 – ujęto wypłatę kwoty 39,62 zł z tytułu rozliczenie kosztów podróży służbowej dot. polecenia wyjazdu służbowego nr 26/2016 z dnia **4.05.2016 r.,** na odwrocie którego pracownik pokwitował odbiór gotówki w dniu 4.05.2016 r.,
- poz. 16 – wypłata zaliczki w kwocie 540 zł na podstawie wniosku o zaliczkę którą wypłacono **5.05.2016 r.,**
- poz. 18 – faktura nr FP03910/05/16 z dnia 5.05.2016 r., z datą sprzedaży 05.05.2016 r. na kwotę 190,24 zł za zakup artykułów spożywczych do wyposażenia garderób na koncert Mela Koteluk (wpływ do jednostki 5.05.2017 r.), na odwrocie której widnieje pokwitowanie odbioru ww. kwoty przez pracownika w dniu **5.05.2017 r.** Ww. fakturę również błędnie wprowadzono do ksiąg pod datą 2.05.2016 r. (poz. 17 i 19),

- poz. 21 – dowód wpłaty KP nr 000292 (20/16) z dnia **6.05.2016 r.** na kwotę 3 zł z tytułu rozliczenia zaliczki na zakup znaczków pocztowych. Ujście faktury za zakup znaczków na kwotę 537 zł z datą wystawienia oraz sprzedaży 5.05.2016 r. nastąpiło również pod błędną datą 2.05.2016 r.,
- poz. 25 – dowód KP nr 000293 (21/16) z dnia **9.05.2016 r.** w kwocie 1 358,45 zł w związku z podjęciem gotówki z banku czekiem nr 8873331,
- poz. 26 – dowód KP nr 000294 (22/16) z dnia **9.05.2016 r.** w kwocie 164,04 zł z tytułu rozliczenia zaliczki. Faktury załączone do rozliczenia, tj. nr 22/S/2016 z dnia 30.04.2016 r. z datą sprzedaży: kwiecień 2016 r., na kwotę 9,98 zł za chusteczki higieniczne (data wpływu do jednostki 9.05.2016 r.), nr FP03766/04/16 z datą wystawienia oraz sprzedaży 29.04.2016 r., datą wpływu do jednostki 9.05.2016 r. za zakup artykułów spożywczych w kwocie 466,96 zł na Festyn na Balbinie oraz nr 05342/04/2016 z dnia 29.04.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży na kwotę 359,02 zł artykuły przemysłowe na Festyn na Balbinie również wprowadzono z datą dowodu księgowego 2.05.2016 r. (poz. 27-35),
- poz. 36 – dowód KP nr 000295 (23/16) z dnia **9.05.2016 r.** w związku z wpłatą utargu ze sprzedaży biletów na koncert w kwocie 7 265 zł,
- poz. 37 – dokument bankowy – wpłata gotówkowa na kwotę 7 265 zł stwierdzający odprowadzenie gotówki w dniu **10.05.2016 r.** (zgodnie z pieczęcią banku) – nie wystawiono dokumentu KW – *Kasa wypłaci*,
- poz. 38 – wypłata zaliczki w kwocie 930 zł na podstawie wniosku o zaliczkę z dnia **9.05.2016 r.**, którą wypłacono 10.05.2016 r.,
- poz. 40 – ujęto wypłatę kwoty 38,44 zł z tytułu rozliczenie kosztów podróży służbowej dot. polecenia wyjazdu służbowego nr 27/2016 z dnia **9.05.2016 r.**, na odwrocie którego pracownik pokwitował odbiór gotówki w dniu 10.05.2016 r.,
- poz. 59 – wypłata zaliczki w kwocie 300 zł na podstawie wniosku o zaliczkę z dnia 11.05.2016 r., którą wypłacono **11.05.2016 r.**,
- poz. 61 – ujęto wypłatę w dniu **13.05.2016 r.** pracownikowi kwoty 160 zł za zakup kwiatów, na podstawie faktury nr 25/04 z dnia 30.04.2016 r.,
- poz. 100 – wypłatę gotówki w dniu **13.05.2016 r.** pracownikowi za zakup folii z nadrukiem za kwotę 30,75 zł wypłaconej na podstawie faktury nr 3241/05/2016 z dnia 12.05.2016 r. z tożsamą datą sprzedaży, a datą wpływu do jednostki **7.06.2016 r.**

Niezgodności dotyczące daty faktycznej wypłaty środków pieniężnych z kasy z datą ujęcia ich w raporcie kasowym dotyczyły RK nr 3/2016 za okres od 1-15 luty 2016 r., w którym m.in. ujęto pod:

- poz. 1 z datą **1.02.2016** r. zwrot w kwocie 25,56 zł za fakturę wystawioną **30.01.2016** r. na odwrocie której pokwitowano jej odbiór w dniu **29.01.2016** r.,
- poz. 13 z datą **5.02.2016** r. wpłatę za najem sali W Klubie Wilkowyje na kwotę 246 zł, która zgodnie z umową nr 92/16 winna była być wpłacona w dniu podpisania umowy, tj. **2.02.2016** r.,
- poz. 23 z datą **15.02.2016** r. wypłatę z rozliczenia zaliczki dla pracownika w dniu **11.02.2016** r. i z tą datą pracownik potwierdził odbiór kwoty 158,03 zł (zaliczka stała pobrana 12.01.2016 r.),
- poz. 25 z datą **15.02.2016** r. rozchód w kwocie 3,10 zł dotyczący rozliczenia zaliczki, a na dokumencie rozliczenia zaliczki zaliczkobiorca potwierdził odbiór gotówki 3,10 zł pod datą **11.02.2016** r. przy czym załączono do rozliczenia faktury, na których odnotowano datę wpływu do MCK **15.02.2016** r.,
- poz. 26 z datą **15.02.2016** r. rozchód gotówki w kwocie 52,28 zł na podstawie faktury z dnia 5.02.2016 r. za zakup art. spożywczych na koncert [REDAKTOWANE] (mleko 12 l., woda, kawa, cukier) na fakturze potwierdzono odbiór gotówki z datą **11.02.2016** r.,
- poz. 27 z datą 15.02.2016 r. rozchód gotówki w kwocie 50,00 zł na podstawie faktury z dnia 5.02.2016 r. za zakup kwiatów ciętych na wernisaż [REDAKTOWANE] i koncert [REDAKTOWANE], na której odbiór gotówki pokwitowano z datą **11.02.2016** r.,
- poz. 28 z datą **15.02.2016** r. rozchód gotówki w kwocie 1 000 zł na podstawie wniosku o zaliczkę, na którym potwierdzono odbiór gotówki w dniu **10.02.2016** r.
- poz. 29, 30 z datą **15.02.2016** r. rozchód gotówki po 15 zł dla pracowników – wypłata diety w związku z wyjazdem na wycieczkę rodzinną mieszkańców Wilkowyje do Centrum Produktu Regionalnego w Koniakowie (na poleceniach wyjazdu służbowego pracownicy potwierdzili odbiór gotówki z datą **9.02.2016** r.),
- poz. 31, 32, 33 z datą **15.02.2016** r. rozchód gotówki potwierdzonej na fakturach w dniu **10.02.2016** r. przez przewodniczącą Koła Gospodyń Wiejskich Wartogłowiec z którą MCK podpisał umowę na kwotę 1 750 zł na współorganizację jubileuszu 30-lecie KGW. Przedłożone faktury opiewały na kwotę 218,97 zł na zakup: 2 mikserów, żelazka, 2 tosterów, 64,80 zł za zakup koralików do biżuterii, 149,95 zł za zakup 4 dzbanków termicznych i termosu (w opisie na nagrody),

W dzienniku odnotowano wszystkie operacje pod datą 1.02.2016 r. jako datą dowodu księgowego, podczas gdy w raporcie kasowym odnotowano operacje pod datami od 1.02.2016 do 15.02.2016 r.

W kolejnym RK nr 4/16 za okres 16-23 luty 2016 ujęto w poz. 16 pod datą **19.02.2016** r. rozchód gotówki w kwocie 139 zł wypłaconej pracownikowi na podstawie

faktury nr FV/680/PL/1602 z dnia 16.02.2016 r. za zakup akcesoriów do urządzeń sportowych z której wynika termin płatności 1.03.2016 r. – płatność przy odbiorze. W dokumentacji brakuje dokumentu, potwierdzającego zapłatę faktury, a pracownik, na odwrocie faktury, potwierdził odbiór gotówki w dniu **18.02.2016 r.**

Ponadto poddając wrywkowej kontroli poszczególne raporty kasowe za okres objęty kontrolą stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przekroczenie wysokości niezbędnego zapasu gotówki na bieżące wydatki tzw. „pogotowia kasowego“, którego wysokość określono w Instrukcji kasowej na kwotę 2 500 zł, np. w:
  - RK nr 25/15 za okres 1 – 16 grudnia 2015 r. w którym stan kasy na dzień zamknięcia raportu kasowego stanowił kwotę 2 812,66 zł,
  - RK nr 02/2016 za okres 18 – 31 styczeń 2016 r. w którym stan kasy na dzień zamknięcia raportu kasowego stanowił kwotę 3 251,13 zł,
- odnotowanie w raporcie kasowym, w pozycji 1 pod datą 5.01.2016 r., wypłaty z kasy gotówki w kwocie 1 950 zł przekraczającej saldo początkowe, wynoszące 288,70 zł, raportu kasowego nr 01/2016 za okres 4-15 styczeń 2016 r.,
- w raporcie kasowym nr 5/2015 za okres 2-17 marca 2015 r. wykazano stan kasy na początku raportu w kwocie 732,88 zł, w dniu 2.03.2015 r. odnotowano przychód gotówki w kwocie 230 zł, co razem stanowi kwotę 962,88 zł tymczasem w tym dniu odnotowano w raporcie rozchód gotówki w kwocie 500 zł i 1 800 zł, **co przekracza stan gotówki w kasie o kwotę 1 337,12 zł,**
- na dokumentach, tj. wnioskach o zaliczkę brakuje podpisu w pozycji „sprawdzenia konieczności zakupu pod względem merytorycznym”. Powyższe dotyczyło przykładowo wniosków o zaliczkę: z dnia 4.03.2016 r. (RK nr 7/16) o treści „obiad MoTyf” (na której ponadto brak zatwierdzenia kwoty do wypłaty przez dyrektora), z dnia 18.03.2016 r. (RK nr 11/2016) o treści „artykuły spożywcze LogoFest, żelazko i deska” oraz z dnia 9.05.2016 r. (RK nr 8/2016) o treści „zakup artykułów spożywczych oraz kwiatów na potrzeby koncertu Gaby Kulki”, z dnia 20.04.2016 r. (RK nr 10/2016) pobraną jako zaliczka stała w kwocie 300 zł,
- brak zatwierdzenia przez dyrektora kwot do wypłaty na rozliczeniu zaliczki oraz brak stwierdzenia sprawdzenia załączonych pod raport kasowy dowodów pod względem merytorycznym oraz formalno - rachunkowym, co dotyczyło przykładowo:
  - ewidencji przebiegu pojazdu z dnia 26.10.2015 r. na kwotę 69,38 zł (RK nr 22/2015) – brak sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym, brak zatwierdzenia do wypłaty,

- ewidencji przebiegu pojazdu nr 45/15 z dnia 15.10.2015 r. na kwotę 76,89 zł (RK nr 22/2015) – brak zatwierdzenia do wypłaty,
- wypłaty kwoty 56 zł na podstawie rozliczenia zaliczki (RK nr 7/2016) pobranej w kwocie 100 zł w dniu 4.03.2016 r., udokumentowanej fakturą na zakup obiadów dla organizatorów (pracowników) MoTyf na kwotę 156 zł – brak zatwierdzenia do wypłaty przez dyrektora,
- ewidencji przebiegu pojazdu z dnia 31.03.2016 r. na kwotę 47,64 zł oraz na kwotę 41,79 zł (RK nr 8/2016) – brak sprawdzenia pod względem merytorycznym,
- faktura nr 682/MAG/2016 z dnia 19.04.2016 r. na kwotę 165,27 zł za zakup materiałów do przeprowadzenia warsztatów street start – brak sprawdzenia pod względem merytorycznym,
- rozliczenie kosztów wyjazdu służbowego (polecenie wyjazdu nr 1/2017 z 5.01.2017 r.) na którym brak zatwierdzenia do wypłaty przez dyrektora kwoty 41,08 zł,
- brak podpisu osób kwitujących pobranie gotówki, co dotyczyło przykładowo wypłaconych kwot na podstawie przedstawionych faktur, tj.: faktury nr 1617/2016 z dnia 22.04.2016 r. na kwotę 24 zł (widnieje jedynie data odbioru gotówki), rozliczenia jazd lokalnych za miesiąc czerwiec 2016 r. (RK 0000000249) na kwotę 232,35 zł, do wypłaty 190,35 zł które wypłacono 30.06.2016 r., faktura 1000485891 z dnia 13.01.2016 r. (RK nr 1/2016 za okres 4-15 stycznia) na kwotę 864,99 zł,
- brak wskazania daty sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz pod względem formalno-rachunkowym na fakturach załączonych do raportów kasowych w 2017 r., przykładowo:
  - faktura nr FA/MAG/000036/2017 z dnia 2.01.2017 r. na kwotę 37,79 zł za zakup artykułów biurowych,
  - rozliczenie jazd lokalnych z dnia 31.01.2017 r. na kwotę 194,74 zł,
  - rozliczenie jazd lokalnych z dnia 31.01.2017 r. na kwotę 232,35 zł,
- brak dat sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym na fakturach załączonych do raportów kasowych w 2017 r., przykładowo:
  - faktura nr FA/MAG/000449/2017 z dnia 9.01.2017 r. na kwotę 81,97 zł za zakup kubków na napoje, mieszadełek dla uczestników „XXVI Tyskich Wieczorów Kolędowych” (RK-1/17/25-27),
  - lista nagród pieniężnych Konkursu Chórów XXVI Tyskich Wieczorów Kolędowych 7.01.2017 r. w kwocie 1 260 zł (RK-1/17/28-31),
  - faktura nr F/306/2017/52070 z dnia 7.02.2017 na kwotę 199 zł za lampę podłogową do działu organizacji imprez i promocji – wyposażenie biura (dow. RK-3/17/53-55),

- faktura nr C260F01801/01 z dnia 24.01.2017 r. na kwotę 212,16 zł za artykuły spożywczych Rady Osiedla Czułów – Dzień Seniora (dow. RK-3/17/50-52),
- w jednostce odprowadzenie gotówki z kasy do banku dokonuje się na podstawie dokumentu z banku, tj. „wpłata gotówkowa” (np. dow.101/16) zamiast na podstawie odpowiednio dowodu KW. Wskazuje się, iż „bankowy dowód wpłaty” jest dokumentem wystawionym przez bank i potwierdza operację gospodarczą wpłaty gotówki do banku, a nie operacją gospodarczą polegającą na wypłacie gotówki z kasy jednostki. Przykładowo w raporcie kasowym nr 4/16 za okres od 16-21 luty 2016 r. w poz. 19 pod datą 19.02.2016 r. odnotowano rozchód gotówki do banku w kwocie 5 275 zł na podstawie bankowego dowodu wpłaty, który potwierdza wpłatę gotówki do banku, a nie wypłatę gotówki z kasy, która w tej sytuacji winna być potwierdzona dowodem KW. Analogicznie udokumentowano wpłatę do banku w kwocie 4 930 zł w dniu 22.02.2016 r.

Wyrывkowej kontroli poddano także dokumentację źródłową dotyczącą wypłacania zaliczek gotówkowych. W uregulowaniach wewnętrznych nie określono zasad udzielania i rozliczania zaliczek. Na wnioskach o zaliczkę pracownik poświadczając jej pobranie potwierdza również swoje zobowiązanie do dokonania rozliczenia we wskazanym przez pracodawcę terminie upoważniając równocześnie do potrącenia kwoty nierozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia. Stwierdzono, iż nie na wszystkich wnioskach poddanych kontroli określono ten termin np. wniosek o zaliczkę z dnia 29.04.2016 r. na kwotę 1 000 zł. Podczas kontroli stwierdzono, iż zaliczki udzielone w dniach 17.12.2015 r. oraz 18.12.2015 r. z terminem rozliczenia 21.12.2015 r., zostały rozliczone dopiero w dniu 28.12.2015 r. Ponadto do rozliczenia zaliczki pobranej w dniu 23.11.2016 r. w kwocie 300 zł załączono faktury nr 180201913/11/16 z dnia 17.11.2016 r. oraz FV00539/N0501/00512200/0/11/16 z dnia 19.11.2016 r. W związku z powyższym pobrana przez pracownika instytucji zaliczka na pokrycie ww. faktur stanowiła w rzeczywistości zwrot wydatków poniesionych przed dniem pobrania zaliczki. Zgodnie z definicją, słowo „zaliczka” oznacza pobranie środków finansowych na wydatek, który dopiero zostanie zrealizowany.

4.6. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

Zasady gospodarki drukami ścisłego zarachowania uregulowano w kontrolowanej instytucji zarządzeniem Dyrektora nr 3/2014 z dnia 2.1.2014 r. w sprawie Instrukcji gospodarowania i kontroli drukami ścisłego zarachowania. Zgodnie z ww. instrukcją w Miejskim Centrum Kultury do druków ścisłego zarachowania zalicza się: arkusze spisu z natury, dowody wpłaty KP, dowody wypłaty KW oraz чеки gotówkowe. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż kasjer dysponował 1 bloczkiem ponumerowanych druków KP

o nr 000413-000421, 1 bloczkiem ponumerowanych druków KW o nr 000071-000087 oraz 3 czekami gotówkowymi. **W jednostce nie przestrzega się jednak zapisów § 5 ww. instrukcji, w którym określono, iż podstawę gospodarki drukami ścisłego zarachowania stanowi ich dokładna ewidencja prowadzona odrębnie dla każdego rodzaju druków polegająca m.in. na: bieżącym wpisaniu przychodu, rozchodu i zapasów druków w księdze druków ścisłego zarachowania. Jak wynika z ustaleń kontrolujących w Miejskim Centrum Kultury nie jest obecnie prowadzona ewidencja druków ścisłego zarachowania ponieważ zaginęła i nie założono nowej, co uniemożliwiło kontrolującym sprawdzenie stanu faktycznego posiadanych druków.**

Ponadto w trakcie kontroli dokumentacji kasowej **stwierdzono brak numeracji na dowodach KP i KW (drukach ścisłego zarachowania) – KW na kwotę 169,44 zł z dnia 7.01.2015 r., KW na kwotę 849,75 zł z dnia 13.01.2016 r., KW na kwotę 132,92 zł z dnia 30.01.2016 r., KW na kwotę 13,04 zł z dnia 21.03.2016 r., KP na kwotę 1 788,20 zł z dnia 2.01.2015 r., KP na kwotę 2 554,25 zł z dnia 7.01.2015 r., co stanowi naruszenie § 4 pkt 4 powołanej instrukcji, zgodnie z którą niedopuszczalne jest wydanie do użytku druków ścisłego zarachowania nieujętych w ewidencji oraz nieposiadających wszystkich koniecznych oznaczeń.**

W instrukcji określono, iż objęte ewidencją druki powinny być inwentaryzowane co najmniej raz w roku, poprzez dokonanie spisu z natury. **Do kontroli nie przedstawiono żadnych dowodów świadczących o tym, iż w okresie objętym kontrolą inwentaryzacja powyższych druków została przeprowadzona.**

Reasumując, instytucja nie wypełniła zaleceń pokontrolnych, zawartych w wystąpieniu pokontrolnym nr DUK.1711.15.2013 z dnia 19.03.2014 r., dotyczących przestrzegania unormowań wewnętrznych w zakresie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

4.7. Gospodarka majątkiem trwałym

Wartość majątku jednostki, zgodna z księgami rachunkowymi, wg stanu na dzień 31.12.2016 r. przedstawia się następująco:

- **011 – Środki trwałe** o wartości 308 253,92 zł. W 2016 r. stan środków trwałych w tej grupie uległ zwiększeniu o kwotę 36 112,80 zł, tj. zakupiono projektor cyfrowy o wartości 6 346,80 zł oraz 8 sztuk namiotów plenerowych w łącznej kwocie 29 766 zł, natomiast zdjęto z ewidencji środki trwałe o wartości 7 045,66 zł,
- **013 – Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu** o wartości 72 311,01 zł. Wartość majątku w tej grupie nie uległa zmianie w stosunku do wartości na początek 2016 r.,
- **020 – Wartości niematerialne i prawne – umorzenie 100 %** – na łączną kwotę 1 685,10 zł,

- **021** – *Wartości niematerialne i prawne umarżane okresowo* o wartości 21 071,09 zł. W dniu 30.09.2016 r. zdjęto z ewidencji program płace o wartości 6 341,56 zł.
- **032** – *Inwestycje długoterminowe* o wartości 62 400 zł,
- **310** – *Materiały* o wartości 990,39 zł, co stanowiło pozostały na koniec roku węgiel w Klubie Wilkowyje,
- **330** – *Towary* o wartości 3 120 zł.

Do kontroli przedłożono protokoły przekazania PT do Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy następujących pozycji:

- PT nr 1 z dnia 31.08.2016 r. dotyczące przekazania zespołu komputerowego o wartości początkowej 3 522,83 zł i wartości umorzenia w kwocie 2 113,70 zł (nr inwentarzowy ST/28),
- PT nr 2 z dnia 31.08.2016 r. dotyczące przekazania zespołu komputerowego o wartości początkowej 3 522,83 zł i wartości umorzenia w kwocie 2 113,70 zł (nr inwentarzowy ST/28),
- PT nr 3 z dnia 31.08.2016 r. dotyczące przekazania programu „płace” o wartości początkowej 2 760 zł i wartości umorzenia w kwocie 2 760 zł (brak nr inwentarzowego),
- PT nr 4 z dnia 31.08.2016 r. dotyczące przekazania programu finansowo – księgowego o wartości początkowej 2 000 zł i wartości umorzenia w kwocie 2 000 zł (brak nr inwentarzowego).

Pismem z dnia 17.01.2017 r. dokonano sprostowania wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wyszczególnionych w protokole PT nr 2 korygując kwotę umorzenia do kwoty 2 024 zł oraz PT nr 3 korygując wartość początkową oraz umorzenia do kwoty 6 341,56 zł. **Dokumenty PT nr 1, PT nr 2 oraz PT nr 3 ujęto w księgach rachunkowych pod datą 30.09.2016 r. Rozchód środków trwałych na koncie 011 oraz wartości niematerialnych i prawnych na koncie 021 zaewidencjonowano nieprawidłowo, stosując zapis „czyszczący” po stronie Wn tego konta w kwotach wyrażonych liczbami ujemnymi, tj. ujęcie w księgach rachunkowych nastąpiło zapisem: wartość nieumorzona Wn konta 011 / Ma 670 z kwotą minus 1 498,83 zł oraz wartość umorzona Wn 011 / Ma 071 w kwocie minus 2 024 zł, podobnie ujęto PT nr 3 dotyczące przekazania programu komputerowego w wartości umorzonej całkowicie, tj. Wn 021 / Ma 074 w kwocie minus 6 341,56 zł.**

Do kontroli przedstawiono karty inwentarzowe środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydruk z programu Excel „Środki trwałe stan na 31.12.2016 r.” W załączniku nr 3 do Zarządzenia Dyrektora MCK w Tychach nr 1a/2012 z dnia 2.01.2012 r. „Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej na kontach ksiąg pomocniczych” uregulowano, iż poza Programem Finansowo-Księgowym, w którym prowadzone są księgi rachunkowe instytucji, w dziale administracyjnym jednostki,

w programie komputerowym Microsoft Excel prowadzi się księgi pomocnicze gospodarki materiałami, wyrobami własnymi, sprzętem i wyposażeniem. Księgi te uzgadniane są do kont syntetycznych Programu Finansowo–Księgowego. Zdaniem kontrolujących, prowadzenie ksiąg inwentarzowych w takiej formie jest niewłaściwe. Księgi inwentarzowe powinny być prowadzone w trwałej formie, poprzez narastające sumowanie wartości posiadanych środków trwałych.

W ww. załączniku określono, iż środki trwałe o wartości od 1 500 zł do 3 500 zł ewidencjonuje się ilościowo-wartościowo, a poniżej kwoty 1 500 zł wyłącznie ilościowo.

Ponadto stwierdzono niezgodności wynikające z porównania na dzień 31.12.2016 r. przedłożonych ksiąg pomocniczych w postaci otrzymanego wydruku z programu Excel z księgami rachunkowymi. Co przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj środka	Nazwa	Ilość	Wartość	Wartość łączna	Nr. konta	Saldo konta syntetycznego
PST	Pozostałe środki trwałe	24	53 037,75	75 914,74	013	72 311,01
PST-K	Pozostałe środki trwałe – komputery	13	22 876,99			
ST	Środki trwałe	54	236 257,72	282 133,45	011	308 253,92
ŚT-K	Środki trwałe - komputery	13	45 875,73			
PW	Pozostałe wyposażenie	254	130 000,86	134 873,05	środki objęte wyłącznie ewidencją ilościową	
PW-K	Pozostałe wyposażenie – monitory, drukarki, laptop	7	4 872,19			
W	Wydawnictwa, CD	23	20 902,12	20 902,12	330-4 600	2 500,00 13 851,75
O	Obrazy, dzieła sztuki	35	62 700,00	62 700,00	032 330-2	62 400,00 620,00
brak określonego rodzaju środka		212	17 974,00	17 974,00	–	
Razem		423	594 497,36	594 497,36		446 084,93

W 2015 r., jak wynika z obrotów na koncie 011, zakupiono laptop w kwocie 2 660 zł, aparat Nikon w kwocie 2 615,03 zł, obiektyw Sigma w kwocie 3 908 zł, statyw do aparatu w kwocie 858 zł oraz otrzymano wrzeczono do nauki haftu o wartości 7 000 zł.

W 2016 r. zakupiono projektor cyfrowy o wartości 6 346,80 zł. Wyżej wymienione środki trwałe nie zostały ujęte w przedstawionym wydruku księgi pomocniczej programie Excel. Nie wprowadzono w księgach pomocniczych również omówionego wcześniej w protokole rozchodu środków trwałych w postaci przekazanych do Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy zespołów komputerowych o łącznej wartości 7 045,66 zł.

Ponadto zakupione w 2016 r. urządzenie wielofunkcyjne w kwocie 3 075 zł oraz zasilacz UPS w kwocie 2 066,40 zł zakwalifikowane do pozostałych środków trwałych (013), w ewidencji pomocniczej ujęto bez określenia rodzaju środka.

W księgach pomocniczych wyceniono 25 sztuk dzieł sztuki o łącznej wartości 62 400 zł oraz 10 sztuk obrazów o łącznej wartości 300 zł. Zauważa się również, iż w pozostałym

wyposażeniu „PW” ujęto obrazy w kwocie 500 zł – [REDACTED] (pastel) antyrama oraz obraz poplenerowy F113 o wartości 30 zł, natomiast z konta 032 *Dzieła sztuki* wynika saldo w kwocie 62 400 zł, z konta 330–2 *Prace twórców nieprofesjonalnych – Plener Malarski* wynika saldo 620 zł.

Ponadto stwierdza się nierzetelność w prowadzeniu księgi pomocniczej w zakresie obrazów, gdyż przykładowo obraz na kwotę 30 zł w pozycji 155 który został sprzedany w 2015 r. (RK nr 241 z dnia 16.06.2015 r.) nie został oznaczony w zestawieniu w pozycji rozchód. Ewidencja dzieł sztuki, zgodnie z polityką rachunkowości, podlega wartościowemu i ilościowemu uzgodnieniu na koniec każdego roku obrotowego oraz na dzień inwentaryzacji. Na koniec 2016 r. nie przedstawiono do kontroli wskazanego uzgodnienia. Powyższe świadczy o braku rzetelności w prowadzeniu księgi pomocniczej, na niewłaściwym urządzeniu ewidencyjnym, tj. w programie Excel oraz nie przeprowadzeniu uzgodnienia kont syntetycznych z Programem Finansowo – Księgowym.

Zgodnie z załącznikiem nr 5 polityki rachunkowości obowiązującej do końca 2016 r. na koniec każdego roku kalendarzowego przeprowadza się spis z natury środków pieniężnych w kasie i zapasów wydawnictw. Do kontroli w zakresie inwentaryzacji kasy za 2016 r. przedłożono **dokument potwierdzający stan kasy na 30.12.2016 r. w kwocie 202,03 zł dokonany w drodze spisu z natury przez kasjera o czym już w protokole nadmieniono. W dokumencie wskazano numery druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie, tj. KP nr 000373 do 000396 i KW nr 000021-000062 oraz czeki nr 0008684710-0008684718 (w tym czek anulowany nr 0006884707).**

W zakresie wydawnictw w sprzeczności z wyżej przytoczonym uregulowaniem oraz z zapisem ujętym w załączniku nr 3 do polityki rachunkowości stanowiącym, iż co najmniej na koniec roku zapasy materiałów niezutytych i wydawnictw niesprzedanych podlegają spisowi z natury, w celu urealnienia poniesionych kosztów, stoi zapis zawarty w załączniku nr 5 o treści „w ostatnim kwartale roku przeprowadza się spis z natury co dwa lata – materiałów i wydawnictw własnych znajdujących się w magazynach strzeżonych i objętych ewidencją ilościowo – wartościową”. Do kontroli nie przedstawiono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie spisu z natury na dzień 31.12.2016 r., natomiast z ksiąg pomocniczych wynika, iż w zakresie wydawnictw ujęto następujące pozycje na łączną kwotę 20 902,12 zł:

Rodzaj środka	Nazwa Przedmiotu	██████████, typ, model, nr fabryczny	Cena jedn.	Ilość Przychód	Wartość Przychód
W	wydawnictwo	antolog. "Tyskie Lato Poetyckie"5	5	166	830,00
W	CD	"Śl. Jesień Gitarowa 2004"	10,5	28	294,00
W	CD	"Śl. Jesień Gitarowa 2006"	10,5	24	252,00
W	CD	"Śl. Jesień Gitarowa 2008"	10,5	183	1 921,50
W	CD	"Śl. Jesień Gitarowa 2010"	10,5	28	294,00
W	wydawnictwo	"Miasto z Bramą Słońca"	25	100	2 500,00
W	CD	Chór God's Property	3,6	486	1 749,60
W	wydawnictwo	"Port Pieśni i Pracy-10 lat" ██████████	22,22	203	4 510,66
W	wydawnictwo	"Poeta uwęglony" ██████████	21,06	406	8 550,36
RAZEM:				2 236	20 902,12

W drodze spisu z natury zgodnie z zarządzeniem przeprowadza się co najmniej raz w ciągu 4 lat inwentaryzację środków trwałych. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż składniki majątku jednostki prawidłowo są oznaczone numerami inwentarzowymi, a ostatni spis z natury środków trwałych instytucja przeprowadziła w 2013 r.

W zarządzeniu uregulowano ponadto, iż należności oraz powierzone kontrahentom własne składniki majątkowe uzgadnia się w drodze potwierdzenia sald w ostatnim kwartale z firmami prowadzącymi księgi rachunkowe. Jeżeli potwierdzenie dokonuje się na inny dzień niż 31 grudnia, stan należności z poszczególnymi kontrahentami podlega weryfikacji poprzez analizę kont rozrachunków, a w szczególności analizy przychodów i rozchodów jakie nastąpiły między datą potwierdzenia, a dniem 31 grudnia, z uwzględnieniem i rozliczeniem ewentualnych różnic. Należności wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, dotyczących tytułów publicznoprawnych, spornych i wątpliwych lub z innych powodów niemożliwych do uzgodnienia w drodze potwierdzenia sald podlegają na koniec roku weryfikacji salda w oparciu o dokumenty, deklaracje lub zapisy podobnie jak wartości niematerialne i prawne. Pozostałe aktywa i pasywa w tym szczególnie zobowiązania podlegają weryfikacji na koniec roku w drodze porównania danych rachunkowych z odpowiednimi dokumentami w celu ustalenia realnej wartości tych pozycji bilansu.

Do kontroli nie przedstawiono dokumentów potwierdzających uzgodnienie stanu należności na dzień 31.12.2016 r., wynikających z rozrachunków na kontach:

- 201-0062 Master Odpady i Energia Sp. z o.o. w kwocie 12,30 zł,
- 201-0913 Stowarzyszenie Nowe Horyzonty w kwocie 969,24 zł,
- 201-1152 eSky.pl w kwocie 150 zł,
- 201-2431 PBMedia Sp. z o.o. w kwocie 0,20 zł.

Powyższe uchybia art. 26 ust 1 pkt 2 uor z którego wynika obowiązek przeprowadzenia na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji należności drogą uzyskania od

kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Stwierdzono również niezgodne z księgami rachunkowymi potwierdzenie zobowiązań na otrzymanych od kontrahentów potwierdzeniach sald. Potwierdzenie salda odbywało się poprzez jego podpisanie przez Główną księgową oraz Dyrektora, jednakże bez naniesienia adnotacji „saldo zgodne” lub „saldo niezgodne z powodu...” na otrzymanym druku potwierdzenia salda. Przykładowo niezgodnie z księgami potwierdzono salda należności na dobro następujących kontrahentów:

- 201-0273 Polskie Radio Katowice w kwocie 2 644,50 zł, wynikające z faktury nr FS/2016/10/021 z dnia 24.10.2017 r., tymczasem na dzień potwierdzenia salda, tj., 30.11.2016 r., z rozrachunków z ww. kontrahentem nie wynikało żadne zobowiązanie. Powyższa faktura ujęta została w księgach z datą zapisu 31.12.2016 r. oraz datą dowodu księgową 22.12.2016 r.,
- 201-0255 Agora S.A. w kwocie 1 845 zł, wynikające z faktur nr FA//0440/07881/16/KA z dnia 19.10.2016 r. na kwotę 1 230 zł oraz nr FA//0440/07882/16/KA z dnia 19.10.2016 r. na kwotę 615 zł, które ujęto w księgach rachunkowych pod datą zapisu 31.12.2016 r., z datą dowodu księgowego 22.12.2016 r. Na dzień potwierdzenia salda tj., 30.11.2016 r. w księgach jednostki brak było rozrachunków z danym kontrahentem. W dokumentacji poddanej kontroli znajduje się zarówno odcinek A jak i B potwierdzenia salda z kontrahentem Agora S.A., zatem w wątpliwość poddaje się odesłanie potwierdzonego salda w tym przypadku,
- 201-0079 Regionalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, wynikające z faktury nr WOD/8410/10/2016 na kwotę 289,05 zł, którą ujęto w księgach rachunkowych z datą zapisu 30.11.2016 r. oraz datą dowodu księgowego 7.11.2016 r. Na dzień potwierdzenia salda tj. 30.10.2016 r. z rozrachunków z kontrahentem nie wynikała żadne zobowiązanie.

W 2017 r. zgodnie z fakturą nr 93/04/2017 z dnia 5.04.2017 r. na kwotę 1 571,94 zł (wpływ do MCK 7.04.2017 r., do CUW 12.04.2017 r.) Miejskie Centrum Kultury w Tychach zakupiło oprogramowania z licencją wieczystą na: program MDB Kasa o wartości 135 zł netto (brutto 166,05 zł), program MDB Sekretariat o wartości 468 zł netto (brutto 575,64 zł) oraz program MDB Umowy o wartości 675 zł netto (brutto 830,25 zł). Powyższe wartości niematerialne i prawne nie zostały ujęte na koncie 020 i nie dokonano ich umorzenia, co jest niezgodne z zapisami obowiązującej polityki rachunkowości w CUW Miasta Tychy, gdzie zapisano, iż na koncie 020 ujmuje się również pozostałe wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej 3 500 zł i umarza się w 100 % ich wartości w momencie oddania do używania.

4.8. Zamówienia publiczne

Na mocy art. 4 pkt 8b ustawy pzp nie stosuje się jej do zamówień na dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów. Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w instytucji. Weryfikacji poddano zapisy Regulaminów udzielania zamówień publicznych wprowadzonych zarządzeniami Dyrektora MCK w Tychach, obowiązujące w okresie objętym kontrolą:

- regulamin udzielania zamówień publicznych stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 15/2015 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 29.10.2015 r.,
- regulamin udzielania zamówień publicznych stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 15/2015 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 29.10.2015 r.,
- regulamin udzielania zamówień publicznych Miejskiego Centrum Kultury w Tychach stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 2/2017 Dyrektora Miejskiego Centrum Kultury w Tychach z dnia 1.02.2017 r.

W regulaminie obowiązującym do października 2015 r. ramowe procedury i tryby udzielania zamówień publicznych uregulowano w następującym układzie:

- dla zamówień o wartości szacunkowej **do kwoty nieprzekraczającej 10 000 zł** procedury regulaminu nie obowiązywały,
- dla zamówień o wartości szacunkowej **od 10 000,01 zł do 5 999 euro** – obowiązywało rozeznanie cenowe w dowolnej formie skierowane do co najmniej dwóch wykonawców,
- dla zamówień o wartości szacunkowej **powyżej 6 000 euro do kwoty nieprzekraczającej równowartości 14 000 euro** – obowiązywało ogłoszenie o zamówieniu na stronie internetowej zamawiającego (BIP).

Kontrola wykazała, iż instytucja w regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości do 30 000 tysięcy euro, uwzględniła wytyczne opracowane przez Wydział Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Tychy, tj. opis trybu postępowania w przypadku udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej, stanowiącej równowartość kwot od 6 000 do 30 000 euro z zastosowaniem trybu udzielenia zamówienia w drodze ogłoszenia o zamówieniu. Kolejne regulaminy, wprowadzone odpowiednio: 29.10.2015 r. i 1.02.2017 r. ustaliły następujące pułapy:

- **poniżej 30 000 euro**, w którym ustalono następujące progi wartości szacunkowej:

- **do kwoty 5 000 zł** – przy którym stosuje się rozeznanie cenowe skierowane do co najmniej 3 wykonawców,
- **od 5 000 zł 30 000 euro** – przy którym stosuje się zapytanie cenowe w formie pisemnej lub elektronicznej skierowane do co najmniej trzech wykonawców, ponadto ogłoszenie publikowane jest na stronie BIP MCK,
- **powyżej kwoty stanowiącej równowartość 30 000 euro** wraz z opisanymi procedurami i regulaminem prac Komisji przetargowej.

Powyższe unormowania nie zostały zastosowane przy zakupach m.in.:

- **kwiatów – wartość zakupów w 2016 r. wyniosła 6 147,89 zł,**
- **artykułów papierniczych – wartość zakupów w 2016 r. kształtowała się w granicach 19 000 zł,**
- **artykułów spożywczych – w 2016 roku wydatkowano na ten cel 37 965,60 zł.**

których wartość przekroczyła regulaminowe progi. W udostępnionych do kontroli dokumentach brakuje jakichkolwiek dowodów na przeprowadzenie rozeznania cenowego wśród dostawców ww. artykułów oraz dokonania szacunków pozwalających uniknąć naruszenia zapisów Regulaminu udzielania zamówień publicznych.

Weryfikacji zgodności przeprowadzonego postępowania z zapisami obowiązującego Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości do 30 000 euro, poddano:

- zamówienie nr 1/2016 z dnia 8.01.2016 r. dotyczące całorocznej usługi druku materiałów promocyjnych na potrzeby Miejskiego Centrum Kultury w Tychach od dnia podpisania umowy do dnia 31.12.2016 r. Termin składania ofert wyznaczono na 15.01.2016 r. Kryterium oceny ofert wskazanym w formularzu zgłoszeniowym była cena (100% wagi kryterium), a wartość zamówienia we wniosku skierowanym do kierownika zamawiającego o dokonanie zakupu określono w wysokości 31 186 zł brutto. Zgodnie z zapisami obowiązujących procedur, zamówienia, których wartość szacunkowa przekracza kwotę 5 000 zł netto udzielane są po skierowaniu w formie pisemnej lub elektronicznej zapytania cenowego do co najmniej trzech wykonawców realizujących usługi będące przedmiotem zamówienia. Dokumentacja przedłożona do kontroli nie zawierała żadnych zapytań. Wyboru dostawcy dokonano spośród 17 ofert które wpłynęły do instytucji. Zgodnie z notatką sporządzoną z przeprowadzonego rozeznania cenowego najkorzystniejszą ofertę przedstawił MULTICONCEPT [REDAKTOWANE] z siedzibą w Warszawie. Umowa zawarta została jednak z Agencją Reklamową TOP [REDAKTOWANE] z siedzibą we Włocławku (umowa nr 70/2016 z dnia 20.01.2015 r.), oferentem który przedstawił drugą pod kątem ceny najkorzystniejszą ofertę. Kontrolujące poinformowano, iż podmiot który przedstawił najkorzystniejszą ofertę wycofał się z podpisania umowy. W przedłożonej dokumentacji

brakuje pisma o rezygnacji z zawarcia umowy czy też notatki sporządzonej na okoliczność przeprowadzenia jakiegokolwiek rozmowy w tym temacie z oferentem. **W umowie podpisanej z Agencją Reklamową TOP określono, że łączna kwota wynagrodzenia nie może przekroczyć kwoty 36 602,59 zł brutto w okresie obowiązywania umowy, tj. od dnia jej podpisania do 31.12.2016 r. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż na rozrachunkach z wykonawcą usługi w powyższym okresie obroty stanowiły kwotę 37 743,78 zł.**

- zamówienie nr 9/2016 z dnia 31.03.2016 r. dotyczące sukcesywnego świadczenia usług Inspektora Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej na rzecz Miejskiego Centrum Kultury w okresie 11.04.2016 r. – 31.03.2018 r. Zaproszenie do składania ofert cenowych skierowane zostało do 3 wykonawców zajmujących się zawodowo działalnością w zakresie przedmiotu zamówienia, ponadto zapytanie cenowe opublikowano na stronie BIP Miejskiego Centrum Kultury w Tychach wyznaczając termin do składania ofert na dzień 8.04.2016 r. Termin złożenia ofert dwukrotnie przesuwano, wyznaczając ostateczny termin na dzień 15.04.2016 r. Kryterium oceny ofert wskazanym w formularzu zgłoszeniowym była cena (100% wagi kryterium), jednakże **nie przedstawiono żadnego dokumentu w którym określono wartość zamówienia.** Wyboru dostawcy dokonano spośród 7 ofert które wpłynęły do instytucji, wybierając ofertę BHP Usługi Szkoleniowe, Nadzór i Doradztwo [REDAKTOWANE] z siedzibą w Mikołowie z zaoferowanym miesięcznym wynagrodzeniem netto 350 zł. Zgodnie z obowiązującymi procedurami z przeprowadzonej procedury zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 30 000 euro wnioskodawca sporządza pisemną notatkę służbową wg wzoru. Podstawę do realizacji zamówienia stanowi zatwierdzona przez kierownika zamawiającego notatka. **Do kontroli nie przedłożono notatki sporządzonej wg zatwierdzonego wzoru – w dokumentacji znajduje się jedynie wykaz złożonych ofert z wyszczególnieniem cen.**

Weryfikacji poddano postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych w trybie „przetargu nieograniczonego”, dotyczące usługi ochrony osób i mienia w okresie od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. dla Miejskiego Centrum Kultury w Tychach. Przeprowadzona weryfikacja dokumentów związanych z powyższym postępowaniem nie wykazała nieprawidłowości. W wyniku postępowania przeprowadzonego z dochowaniem obowiązków ustawowych w zakresie ogłoszeń, terminów, oświadczeń oraz obowiązków regulaminowych wybrano najkorzystniejszą, jedyną ofertę złożoną przez Konsorcjum: „ERA” Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum, „JANTAR” Sp. z o.o. – Partner Konsorcjum jako, że wykonawca spełnił warunki udziału w postępowaniu, a jego oferta była zgodna z treścią Specyfikacji Istotnych

Warunków Zamówienia i nie podlegała odrzuceniu. Wyboru oferty dokonano z uwagi na kryterium „cena – 100%” gdzie oferta uzyskała maksymalną ilość punktów wyliczonych wg wzoru określonego w SIWZ. Z ww. konsorcjum podpisano umowę na 2017 r. w której określono maksymalne wynagrodzenie w kwocie 148 297,41 zł. Do dnia 31.07.2017 r. zgodnie z kontem rozrachunkowym z kontrahentem koszty związane z realizacją umowy stanowiły kwotę 86 506,84 zł.

4.9. Wydatki związane z zadaniami Rad Osiedli

W myśl zapisów Statutu Miasta Tychy przyjętego uchwałą Rady Miasta Tychy Nr 0150/II/10/02 z dnia 5 grudnia 2002 r. z późn. zm., Rada Miasta może tworzyć jednostki pomocnicze – osiedla – z własnej inicjatywy, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z inicjatywy mieszkańców.

Osiedle nie tworzy własnego budżetu, a koszty jego działalności pokrywane są z budżetu Miasta. Środki przeznaczone są na:

- wydatki administracyjno-biurowe związane z funkcjonowaniem siedziby organów Osiedla,
- wydatki związane z organizacją imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych oraz uroczystości środowiskowych na obszarze Osiedla.

W statutach niżej wymienionych Rad Osiedla zawarto zapis „Środki finansowe pochodzące z dobrowolnych składek mieszkańców Osiedla oraz ze środków pochodzących z darowizn i innych świadczeń finansowych na rzecz Osiedla stanowią przychód rachunku dochodów własnych Urzędu Miasta lub jednostek organizacyjnych realizujących określone zadania. Zauważa się, iż zarówno Urząd Miasta jak i jednostki organizacyjne od 2010 r. nie prowadzą rachunku dochodów własnych.

Wyrównawczej kontroli poddano rozliczenie dotacji otrzymanej przez wybrane Rady Osiedli w latach 2015 – 2016.

- **Rada Osiedla Czulów**

Osiedle Czulów jest jednostką pomocniczą Miasta Tychy, a jego działalność opiera się na uchwale Nr 0150/XLI/917/10 Rady Miasta Tychy z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie Statutu Osiedla „Czulów”. W dniu 7.01.2015 r. została zawarta umowa nr 6/2015 o współorganizacji przedsięwzięć kulturalnych pomiędzy Miejskim Centrum Kultury, a Radą Osiedla. Przedmiotem umowy była współorganizacja przez MCK Tychy oraz Radę Osiedla następujących imprez: Dzień Seniora (styczeń 2015 r.), Konkurs Kolęd (styczeń 2015 r.), Dzień Dziecka (czerwiec 2015 r.), Festyn osiedlowy (wrzesień/sierpień 2015 r.), Mikołajki (grudzień 2015 r.).

W budżecie miasta na 2015 r. zabezpieczono dla Rady Osiedla środki w kwocie 10 400 zł. Rada Osiedla zobowiązana była je wydać w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych

i każdorazowo w terminie 2 tygodni po odbyciu imprezy przedłożyć sprawozdanie merytoryczne i finansowe z przedsięwzięcia.

Zgodnie z obrotami konta 500-3-9 *Rada Osiedla Czułów* wydatki poniesione przez Radę w 2015 roku wyniosły 12 888,01 zł, na które składały się koszty poniesione na organizację imprez, tj.:

- Dzień Seniora - wydatki w łącznej kwocie 1 809,59 zł wyszczególnione w przedłożonym sprawozdaniu, na które składały się nw. wydatki: druk zaproszeń w kwocie 73,80 zł, zakup ciasta za kwotę 720 zł, zakup pieczywa w kwocie 21 zł, zakup naczyń jednorazowych w kwocie 184,84 zł, zakup art. spożywczych w kwocie 709,95 zł oraz zakup kwiatów w kwocie 100 zł, z ksiąg natomiast wynika, iż wydatkowano ponadto środki na wydruk plakatów w kwocie 43 zł, materiały do wykonania dekoracji sali w kwocie 247,24 zł oraz zakup obrusów w kwocie 400,07 zł, łączna kwota wydatków nie ujęta w przedłożonym sprawozdaniu wynosi 690,31 zł,
- Konkurs kołęd – zakupiono statuetki na kwotę 300 zł,
- Smerfiada - poniesione wydatki wyniosły łącznie 281,94 zł w związku z zakupem: art. spożywczych w kwocie 77,52 zł oraz nagród rzeczowych w kwocie 204,42 zł,
- Festyn rodzinny na który poniesiono wydatki w łącznej kwocie 7 728,83 zł na wypłatę honorarium z tytułu oprawy muzycznej w łącznej kwocie 5 000 zł, program dla dzieci w kwocie 2 500 zł oraz serwis WC w kwocie 228,83 zł,
- Konkurs skatowy - puchary na konkurs skatowy w kwocie 300 zł,
- Mikołajki - zakupiono art. biurowe na kwotę 222,85 zł oraz art. przemysłowe na kwotę 563,92 zł

Ponadto jak wynika z obrotów konta, ze środków pozostających do dyspozycji Rady zakupiono:

- kwiaty na obchody dnia 11 Listopada w kwocie 300 zł
- art. plastyczne na konkurs szkolny w kwocie 202,68 zł,
- art. spożywcze i przemysłowe na łączną kwotę 487,89 zł ze środków pozyskanych przez Radę

Instytucja nie prowadzi szczegółowego rozliczenia wydatków otrzymanych z dotacji, a w przedłożonej do kontroli dokumentacji brakuje obowiązkowych sprawozdań Rady.

Rada uzyskała także dodatkowe środki od sponsorów, jednakże w księgach brakuje odrębnej ewidencji pozwalającej na ustalenie ostatecznej kwoty będącej w dyspozycji Rady oraz rozliczenie poniesionych wydatków.

- **Rada Osiedla Wilkowyje**

Osiedle Wilkowyje jest jednostką pomocniczą Miasta Tychy, a jego działalność opiera się na uchwale Nr 0150/XLI/929/10 Rady Miasta Tychy z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie Statutu Osiedla „Wilkowyje”. W dniu 4.01.2016 r. została zawarta umowa nr 34/2016 o współorganizacji przedsięwzięć kulturalnych pomiędzy Miejskim Centrum Kultury, a Radą Osiedla. Przedmiotem umowy była współorganizacja przez MCK Tychy oraz Radę Osiedla następujących imprez: Dzień Seniora, Festyn, Dzień Ziemi, Festyn rodzinny ZSP nr 1.

W budżecie miasta na 2016 r. zabezpieczono dla Rady Osiedla środki w kwocie 11 900 zł. Rada Osiedla zobowiązana była je wydać w trybie ustawy Prawo Zamówień publicznych i każdorazowo w terminie 2 tygodni po odbyciu imprezy przedłożyć sprawozdanie merytoryczne i finansowe z przedsięwzięcia. Zgodnie z zapisami § 11 zawartej umowy „wszelkie zmiany i uzupełnienia niniejszej umowy mogą być dokonywane jedynie w formie aneksów podpisanych przez obie strony, pod rygorem nieważności”. Zarządzeniem nr 0050/347/16 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 30 września 2016 r. zwiększono kwotę dotacji przedmiotowej dla Miejskiego Centrum Kultury w kwocie 760 zł, o którą jak wynika z obrotów konta 250-2-5 następnie zwiększono plan Rady Osiedla „Wilkowyje” ostatecznie pozostawiając do dyspozycji Rady kwotę 12 660 zł. **W dokumentacji nie znaleziono żadnego aneksu potwierdzającego zmianę zawartej umowy.**

Zgodnie z obrotami konta 500-3-10 *Rada Osiedla Wilkowyje* koszty poniesione przez Radę w 2016 roku wyniosły 12 643,44 zł, na które składały się wydatki poniesione na organizację imprez, tj.:

- Odsłonięcie pomnika ofiar Tragedii Górnośląskiej – usługa gastronomiczna na kwotę 500 zł,
- Festyn „Dzień Dziecka” – program rekreacyjny dla dzieci w kwocie 1 000 zł,
- Festyn „Pożegnanie wakacji” – oprawa muzyczna, scena, światło, dźwięk, program kabaretowy, przedstawienie dla dzieci, serwis WC na łączną kwotę 9 291,52 zł,
- Dzień Seniora – art. spożywcze, ciasto i naczynia jednorazowe w łącznej kwocie 853,16 zł,
- Spotkanie wigilijne – art. spożywcze na kwotę 998,76 zł.

Rada Osiedla Wilkowyje nie we wszystkich przypadkach wywiązała się z zapisów umowy przedkładając sprawozdania ze zrealizowanych przedsięwzięć, także w zakresie dochowania wskazanych terminów. Należy jednak podkreślić, że przy organizacji festynu „Pożegnanie wakacji”, najbardziej kosztownego przedsięwzięcia (73,4 % planu Rady Osiedla Wilkowyje), przeprowadzono rozeznanie cenowe wśród dostawców usług.

4.10. Umowy najmu

Na podstawie umowy użyczenia Nr GGN.AG.72243-177/06 z dnia 21.09.2006 r. Gmina Miasta Tychy użycza Miejskiemu Centrum Kultury nieruchomość położoną przy ulicy Szkolnej 94, w której prowadzony jest Klub Wilkowyje. Pomieszczenia klubu wykorzystywane są w głównej mierze na realizację potrzeb mieszkańców miasta w dziedzinie dostępu do wydarzeń kulturalnych, stanowią również źródło dochodów z umów ich najmu. Wysokość dochodów uzyskanych poprzez zawarcie umów cywilnoprawnych na wynajem pomieszczeń Klubu wyniosła odpowiednio w 2015 roku – 1 100 zł, natomiast w 2016 roku – 2 100 zł. W zakresie realizacji obowiązku wynikającego z § 2 pkt 2 umowy użyczenia nieruchomości położonej przy ulicy Szkolnej 94 Nr GGN.AG.72243-177/06 z dnia 21.09.2006 r. **jednostka nie przedstawiła do kontroli dokumentów, z których wynikałoby, iż dopełniono obowiązku w zakresie uzyskania zgody Prezydenta do zawarcia takich umów.**

4.11. Umowy o dzieło

Miejskie Centrum Kultury realizując swój nadrzędny cel jakim jest zaspokajanie potrzeb wspólnoty gminnej w zakresie tworzenia i upowszechniania kultury poprzez m. in.: edukację kulturalną, popularyzację profesjonalnej oraz amatorskiej twórczości artystycznej oraz prowadzenie działalności instruktażowo-metodycznej zawiera szereg umów mających na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu ww. działań. Kierując się sposobem realizacji oraz charakterem zadań większość umów jest zawieranych jako umowy o dzieło. W trakcie kontroli, analizując zapisy poszczególnych umów oraz aktualną linię orzecznictwa w tym zakresie, zrodziły się wątpliwości co do właściwej klasyfikacji zawieranych umów. W przypadku weryfikacji umów o dzieło przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, którego kompetencje do kwalifikowania zawieranych umów potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 6 kwietnia 2011 r. (sygn. Akt II UK 315/10, OSNP 2012/9-10/127) zakwestionowanie stosowanych zapisów naraża budżet na dodatkowe koszty.

Zgodnie z art. 627 Kodeksu cywilnego „przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia”. Umowa o dzieło, jest umową w której przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do osiągnięcia w przyszłości określonego rezultatu – „umowy o rezultat usługi”. W wyroku z dnia 6 listopada 2012 roku (sygn. akt III AUa 227/12), dokonano wyjaśnień, że przedmiotem umowy o dzieło jest zindywidualizowany, konkretny (oznaczony przez strony) rezultat pracy i umiejętności ludzkich. W odwołaniu do orzecznictwa sądów powszechnych, w tym Sądu Najwyższego w przypadku umowy o dzieło niezbędne jest aby starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego

indywidualnie oznaczonego rezultatu. Wykonanie dzieła ma postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej. Dzieło musi istnieć w postaci postrzeganej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale uchwycić istotę osiągniętego rezultatu. Dokonując interpretacji umowy o dzieło, należy pamiętać o przedmiotowo istotnych elementach z których składa się umowa o dzieło tj.:

- oznaczenie stron,
- **oznaczenie dzieła (rezultatu),**
- **zobowiązanie się przyjmującego zamówienie do wykonania określonego dzieła (osiągnięcia rezultatu),**
- określenie terminu jaki ma przyjmujący zamówienie na wykonanie dzieła,
- określenie wynagrodzenia,
- zobowiązanie się zamawiającego do wypłaty określonego wynagrodzenia.

Przy takim brzmieniu przepisów poniżej przytoczone przykłady budzą wątpliwości czy zawarte umowy wyczerpują wszystkie znamiona pozwalające na jednoznaczne zakwalifikowanie ich do umów o dzieło:

- „prowadzenie w oparciu o autorski program zajęć tańca w kręgu raz w tygodniu po 2 godziny dydaktyczne w okresie od 2 stycznia do 30 czerwca 2015 r. w siedzibie Zamawiającego”,
- „przygotowanie chórzystów do występu w finałowym koncercie ”,
- „realizacja dźwięku podczas konkursu i koncertów zespołów w ramach edycji Zimowej Festiwalu Szantowego”,
- „autorskie wykonanie akompaniamentu chóru”,
- „autorskie 3-godzinne warsztaty kreatywne pt. „Gniotki, bączki i planszówki” (wraz z niezbędnymi do realizacji materiałami)”.

Zgodnie z najnowszym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2017 r. sygn. akt III UK 147/16 należy odróżnić osoby, których działania mogą prowadzić do wytworzenia dzieła albo do artystycznych wykonań, gdyż wykonanie szeregu czynności (powtarzających się), bez względu na to jaki rezultat przyniosą, jest cechą charakterystyczną dla umów zlecenia (gdy chodzi o czynności prawne), jak i dla umów o świadczenie usług (gdy chodzi o czynności faktyczne). Wobec powyższego brak jest podstaw do uwzględnienia umów dotyczących przygotowania warsztatów artystycznych, opracowania scenariusza czy prowadzenie imprez do umów nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. W odniesieniu do osób, których prace polegają m.in. na: przygotowaniu i wykonaniu utworów muzycznych w spektaklach, przygotowaniu i wykonaniu koncertów, przygotowaniu roli aktorskiej w spektaklach, aranżacji muzyki na instrumenty, o kwalifikacji działalności

jako twórczej o indywidualnym charakterze, która może być przedmiotem umowy o dzieło decydują dodatkowe kryteria. Dotyczy to staranności i indywidualności przy określeniu parametrów dzieła, tak by uchwycić istotę tego działania.

W przypadku MCK szablonowe przygotowanie druków umów, niedookreślony przedmiot działania, czy też sformułowanie w każdej umowie: „przedmiot niniejszej umowy jest chroniony prawem do artystycznego wykonania” (ochrona praw autorskich i uprawnienia z tej dziedziny prawa, mogą powstać przy okazji wykonania różnych typów umów, od umowy o pracę po umowę o dzieło) nie przesądza ponad wszelką wątpliwość czy zawierane umowy kwalifikowane są prawidłowo. Ponadto analizując przedstawiony kontrolującym wykaz umów można znaleźć umowy dotyczące tego samego charakteru działalności zawarte w różnej formie, przykładowo:

- warsztaty rękodzieła w ramach zadania „Ferie na Balbinie” – umowa o dzieło z dnia 8.02.2016, natomiast warsztaty rękodzieła w ramach zadania „EKO Niedziela” – umowa zlecenie z tą samą osobą zawarta w dniu 30.06.2016 r.
- prowadzenie ogniska baletowego w Klubie Wilkowyje – umowa o dzieło z dnia 1.03.2016 r., umowa zlecenie z dnia 15.07.2016 r.

Z uwagi na wątpliwości co do charakteru zawieranych przez MCK umów, zasadnym jest dopracowanie i zindywidualizowanie ich treści.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 58 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 782 z późn. zm.)

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce, tj. w Miejskim Centrum Kultury w Tychach, drugi w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy.

5. Pouczenie:

Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Tychach mgr [REDACTED] oraz Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy mgr [REDACTED] zostali poinformowani o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 23.11.2017 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczęć
1.	[REDACTED] – Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Tychach	/-/ [REDACTED]
2.	[REDACTED] – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
3.	[REDACTED] – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
4.	[REDACTED] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
5.	[REDACTED] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
6.	[REDACTED] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]